MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

ORAS

Kiek debesuota, vėsų, temperatūra apie 80 laipsnių. Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:28.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Liepos-July 8 d., 1954 m. Price 5c 159

IKE PRIEŠINSIS KINIJOS PRIĖMIMUI I JT

NKVD-ISTO PASAKOJIMAI APIE LIETUVOS PARTIZANŲ KOVAS

Iš Life korespondento pasikalbėjimo su Burlutski

NEW YORKAS. — Kaip anksčiau Naujienose rašyta, Kersteno komitete Muenchene liudijo pabėgęs MVD (anksčiau NKVD) pulkininkas Grigori Burlutski apie savo dalyvavimą genocidiniuose veiksmuose, vykdant Kremliaus vyriausybės įsakymus.

Burlutskiui teko "darbuotis" ir Lietuvoj, kur jis vadovavo vienam MVD batalijonui, pasiųstam kovoti su "banditais", tai yra partizanais. Pereitame numery didysis Amerikos savaitraštis Life įdėjo savo korespondento Charles W. Thayer pasikalbėjimą su anuo pabėgusiu pulkininku. Pasakodamas apie savo gyvenimą, Burlutski dažnai korespondentui minėjo ir Lietuvą, kur Kremliaus valdžios vykdomi žiaurumai sukėlė jam pasibaisėjimą ir sustiprino jo pasiryžimą mesti komunizmą ir bėgti kiek galint toliau nuo šios nežmoniškos sistemos.

Lietuviai kovoja kaip Margio laikais

1944 metais, kai raudonoji armija antrą kartą užėmė Lietuvą, Burlutski buvo pasiųstas su savo MVD batalijonu kovoti prieš lietuvių partizanus. Partizanai, pasakojo pulk. Burlutski, gaudė Maskvos paskirtus pareigūnus Lietuvai, nusigabendavo į miškus ir už tarnavimą okupantams juos likviduodavo. Paskui jų lavonus atgabendavo į miestelius ir palikdavo aikštėse kitų komunistų įspėjimui.

"Gavęs pranešimą apie "banditų" veikimą", kalbėjo korespondentui buvęs NKVD-istas, susisodindavau savo kareivius į sunkvežimius ir pasileisdavau į neramumų vietą. "Bet kol atvykdavome, partizanai dingdavo giliuose miškuose arba susiliedavo su vietiniais gyventojais. Labai retai pasitaikydavo, kad mes užtikdavome juos paskirai arba mažais būriais, bet beveik kiekvieną kartą jie arba pabėgdavo, arba susisprogdindavo, nespėjus mums jų pagriebti. Tik vieną kitą pasisekdavo pargabenti iki vietos kalėjimo. Bet ir ten jie —arba pasikardavo savo celėse, perpiaudavo gyslas, arba iššokdavo pro langus".

Nerimastis Kremliuje

"Galiausiai Kremlius neteko kantrybės ir pasiuntė aukštų asmenų komisiją tvarkyti padėtį", kalbėjo toliau Burlutski. "Komisijai vadovavo gen. Sergei N. Kruglov, kuris pereitais metais kartu su gen. Serovu (pastarojo įsakymu buvo deportuoti tūkstančiai lietuvių 1941 metais) perėmė slaptosios policijos valdžią iš Berijos.

"Kruglovas susišaukė MVD karininkus ir kareivius ir juos išplūdo už švelnų elgesį su vietiniais gyventojais. Jis paskelbė, kad nuo dabar įsigalios nauja tvarka: visi, nors kiek įtariami, turi būti suimti ir atiduoti NKVD tardytojams. Išgauti iš jų draugų ir giminių žinias turi būti panaudoti bizūnai, guma aptrauktos plieninės lazdos, šautuvų valykliai ir net kumštys, o po to juos deportuoti į Sibirą. Kas bandys pabėgti, turi būti vietoj nušautas. Ūkiai ir namai, iš kurių, arba į kuriuos bėgs "banditai", turi būti sudeginti, o jų gyventojai pristatyti NKVD tardytojams".

MVD šukuodavo miškus

"Dieną iš dienos mes sudarydavome linijas, sustačius kareivį prie kareivio, ir šukuodavome miškus, pelkynus, areštuodavome, šaudydavome, degindavome. Jei dar ligi to laiko manyje kildavo abejonių dėl bėgimo iš Rusijos, mano patyrimai Lietuvoj padarė joms galą", prisipažino MVD-istas. "Net mano gerai drausmingiems kareiviams įgrįso jų darbas. Dažnai po tokios žmonių medžioklės aš juos užtikdavau jų buveinėse girtus ir įtužusius. Kas dar likdavo iš žmoniškųjų jausmų, jie juos paskandindavo degtinėj".

Partizanai veikė ir 1952 m.

Burlutski priminė, kad keletą metų vėliau, kada jis 1951—1952 metais ėjo aukštųjų pasienio MVD karininkų kursus netoli Maskvos, kursantams buvo aiškinama, kad ir toliau ypač stipriai veikia partizanai Lietuvoj ir Karpatijoj, o taip pat Latvijoj, Estijoj ir Moldavijoj. Jo tvirtinimu, visur kitur ginkluotas pasipriešinimas užimtose šalyse buvo likviduotas, bent tuo tarpu.

McCarthy grįžo vėl į viešumą

Atiduos Hooveriui CIA žinias

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. McCarthy buvo dingęs daugiau kaip dvi savaites laiko, atostogavo Rio Grande paupy, kaip dabar paaiškėjo.

Grįžęs į Washingtoną, jis pranešė, kad turimas žinias apie komunistų įsiskverbimą į centrinę žvalgybos agentūrą (CIA) atiduosiąs eksprezidentui Hooveriui, kuris vadovauja komisijai, studijuojančiai administracijos patobulinimus.

Herbert Hoover paskyrė gen. Mark Clark išstudijuoti minėtos kontražvalgybos organizaciją, kuriai vadovauja Allen Dulles, Valstybės sekretoriaus brolis.

M. Clark pareiškė, kad jis su malonumu prims McCarthy surinktas žinias, liečiančias CIA.

Prez. Eisenhoweris visu griežtumu pasipriešino sen. McCarthy ankstyvesniems planams tyrinėti CIA. Dėl to McCarthy turėjo nusileisti ir atsisakyti šio plano.

Pagrobė, nužudė 7 metų mergaitę

MIAMI, Fla. — Miške užtiktas lavonas 7 metų mergaitės Judith Ann Roberts, kurią pagrobė žmogvagiai iš jos senelių namų.

Dr. Ben Sheppard, teismo tardytojo medikas, tvirtina, kad mergaitė buvo pirma primušta, išprievartauta ir po to nužudyta. Mergaitės tėvai yra advokatai Baltimorėj.

VINCAS KRĖVĖ-MICKEVIČIUS

MIRĖ VINCAS KRĖVĖ MICKEVIČIUS

PHILADELPHIA, Pa. — Trečiadienio rytą, liepos 7 d., 6:20 val. mirė vienas didžiausių lietuvių rašytojų, lietuvių literatūros klasikas Vincas Krėvė Mickevičius, sulaukęs 72 metų amžiaus.

Rašytojas mirė nuo širdies smūgio savo namuose 731 Martens Lane, Media, Pa. Paliko liūdesio prislėgtą žmoną Oną Mariją, dukterį Aldoną ir jos vyrą inž. Vytautą Mošinskį.

Vincas Krėvė gimė 1882 metais spalio 19 d. Subartonių kaime, Merkinės parapijoj. Gimnaziją ėjo Vilniuj, baigė Kazaniuj, Rusijoj, 1904 m. Tais pačiais metais įstojo į Kievo universitetaą filosofijos — filologijos fakultetą. Mokslus filosofijos daktaro laipsniu baigė Vlovo universitete 1907 metais (tuometinėj Austrijoj).

Po to dar tęsė studijas Kievo universitete, kuriam įteikė disertaciją apie indoeuropiečių protėvynę, kur gavo magistro laipsnį ir didįjį auksinį medalį. Pakviestas dėstytoju į Kievo universitetą, Krėvė buvo pasiųstas į Karaliaučių pagilinti mokslus pas profesorių Bezzenbergerį. Grįžęs darbavosi universitete privatdocentu ir kartu dėstė rusų kalbą ir literatūra vietos gimnazijoj. Vėliau išvyko į Kaukazą, kur gavo mokytojo vietą Baku gimnazijoj.

Lietuvos konsulas Azerbaidžane

1918 m., Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, V. Krėvė buvo paskirtas Lietuvos konsulu Azerbaidžano respublikos sostinėj Baku mieste. 1920 metais grįžo galutinai į Lietuvą ir tuojau įsijungė į universiteto organizavimą. Jo pastangomis buvo sutvarkytas humanitarinių mokslų fakultetas, kurio dekanu jis išbuvo 14 metų.

Žurnalų redaktorius

Kartu Krėvė pradėjo redaguoti fakulteto žurnalus "Tauta ir žodis", "Darbai ir Dienos" ir "Tautosaka". Jis paskiriamas Švietimo ministerijos knygų leidimo komisijos pirmininku; ima redaguoti žurnalą "Skaitymai", vėliau "Barą", "Gaisus", Skynimus" ir "Literatūrą".

Latvijos universitetas jam suteikė garbės daktaro titulą.

Vaisingas kūrėjas

Vincas Krėvė rašyti pradėjo dar gimnazistu būdamas. Iš pradžių rašė ir lenkų kalba, Waideloto slapyvardžiu.

Pirmasis jo kūrinys buvo "Bobulės vargai", dzūkų tarme parašyta apysaka ir išspausdinta 1907 m. "Šaltiny". Po to pasirodė dar 1904 metais parašytas lyrinis vaizdelis "Miglos". 1911 m. buvo išspausdintas jo "Šarūnas". 1912 metais atskiru leidiniu pasirodė "Dainavos šalies senų žmonių padavimai".

Nepriklausomybės laikais jo pati stambioji kūryba buvo išleista 9 atskirais tomais.

Jei ne pats didžiausias, tai vienas iš didžiausių jo kūrinių yra biblinė tema parašyta apysaka "Dangaus ir žemės sūnūs", kurios pirmas tomas išėjo iš spaudos 1949 metais, o kiti du, kaip spėjama, galėjo būti baigti jau prieš pat mirtį.

Vėliausios Žinios

— Kansas City, Kansaso valstybėj, į miesto centrą nukrito sprausminis lėktuvas. Be lakūno, žuvo 3 gyventojai iš lėktuvo paliestų namų.

— Prez. Eisenhoweris paragino streikuojančius atominių fabrikų 4,000 darbininkų grįžti į darbą, nes ilgesnis streikas turėtų liūdnų pasekmių Amerikos gynybai, sako preizdentas.

— Anglija pradėjo Jungtinėse Tautose vesti politiką prieš Tautinės Kinijos vyriausybę. Anglijos atstovas pirmą kartą nebebalsavo už Formozos vyriausybės kandidatą, renkant JT patikėtinių tarybą iš 12 narių.

— Valstybės departamentas užmezgė derybas su Čekoslovakijos vyriausybe dėl 7 pagrobtų Amerikos kariškių paleidimo.

— Kruvinose riaušėse, kurios kilo per pastaruosius 3 mėn. Tunisijoj, žuvo 84 vietiniai nacionalistai — teroristai. Prancūzai neteko 10 kareivių — policininkų užmuštais ir 20 sužeistais.

— Rytinėj Vokietijoj komunistai patraukė į teismą 9 ūkininkus, kaltinamus nunuodijus kolchoze 3,350 paršiukų. Kaltinamieji sako, kad tai epidemijos kaltė.

— Komunistinėje Vengrijoje pašalintas vidaus reikalų ministeris Ernoe Geroe, kaip spėjama, dėl savo ankstyvesnių draugiškų santykių su Berija.

Lysenko atgyveno dienas

MASKVA. — Sovietų biologijos žurnale prof. Lysenko išvadintas biologijos mokslo klastuotoju. Stalino laikais Lysenko buvo keliamas į padanges už "marksistines" naujas biologines teorijas, kurias Vakarų mokslininkai vadina Darwino evoliucijos teorijos falsifikatu.

JV armija Europoj turi atomų ginklus

Sekretorius patenkintas apsigynimo priemonėmis

FRANKFURTAS, Vokietija. — Armijos sekretorius Robert Stevens, atvykęs apžiūrėti Amerikos armijos pasiruošimo kovai Vakarų Vokietijoj, pareiškė, kad ji yra pakankamai ginkluota atominiais ginklais.

Sekretorius per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais pastebėjo, kad į Vakarų Vokietiją bus atgabenta dar daugiau robotinių bomboešių ir kitokių raketinių ginklų.

Dingo garlaivis Ontario ežere

Žmonės matė jį degant

TORONTO, Ont. — Pickering apylinkės gyventojai tvirtina matę Ontario ežere užsidegusį didelį laivą — keltuvą.

Išsiuntus į nelaimės vietą gelbėjimo laivus, šie pranešė, kad nieko ežere neradę. Prisibijoma, kad užsidegęs laivas bus tuo metu nuskendęs su visais žmonėmis.

Italijoj pagavo šnipų gaują

Rinko žinias apie NATO

ROMA. — Italijos policijai pasisekė išaiškinti didoką šnipų organizaciją.

Šnipai rinkdavo žinias apie NATO apsigynimo planus ir žmones. Italijoj, Napoly, yra NATO laivyno vyriausia būstinė. Šnipai buvo pagauti besiderint su užsienio valstybių (komunistų) agentais dėl kainos apie surinktas slaptas žinias.

Lėktuvo piratas gavo kulką kakton

CLEVELAND. — 15 metų jaunuolis Raymond Kuchenmeister įlipo į lėktuvą, pasirošusį skristi į Meksikos miestą, laikydamas atkištą revolverį.

Jis pasakė, kad tai jo kelionės biletas. Jis nuėjo į piloto kabiną įsakyti, kad skristų į "laukinius vakarus", kur jis norėjo pasidaryti kovboju. Pilotas, kpt. William Bonnell, iš St. Louis, pamatęs atkištą revolverį, griebė savo revolverį, ir jaunuolį nudėjo. Vėliau pasirodė, kad revolveris buvo tuščias.

Gvatemala atėmė beraščiam teisę rinkti seimą

Pirma reikia turėti šiokį tokį politikos supratimą

GVATEMALOS MIESTAS.— Naujoji valdžia, kovodama su komunizmu, nutarė atimti balsavimo teisę tiems gyventojams, kurie nemoka nei rašyti, nei skaityti.

Šiuose tamsuolių sluoksniuose komunistai turėdavo didžiausią pasisekimą. Gvatemalos gyventojų 70% yra beraščiai, daugiausia indėnai. Šiaip planuojami rinkimai būsią visiškai slapti ir demokratiški.

Valdžia be to konifskavo turtą 100 komunistų ir prokomunistų, priklaususių prez. Arbenz vyriausybei arba valdžios aparatui. Iš konfiskuoto turto būsią galima padengti nors dalį tų $35 milijonų, kuriuos išsinešė iš valdžios kasos vakar dienos valdovai.

BET PREZIDENTAS PRILEIDŽIA, KAD PEIPINGAS GALI LAIMĖTI

Dar neapsisprendęs, ar tuomet Amerikai reikėtų pasitraukti, kaip kad ragina sen. W. Knowland

WASHINGTONAS, D. C. — JAV prezidentas trečiadienį pareiškė, kad jis yra griežtai nusistatęs prieš komunistinės Kinijos įsileidimą į Jungtinių Tautų Organizaciją.

Jis dar pridėjo, kad jis yra nusistatęs atsižvelgiant į "dabartines aplinkybes". Kartu prezidentas davė suprasti, kad gali susidaryti ir galimybė Peipingo vyriausybei patekti į Jungtines Tautas, nežiūrint Amerikos priešinimosi. Formaliai JAV gali visuomet užblokuoti Kinijai kelią, kaip tai daro Sovietų Sąjunga prieš jai nedraugiškas valstybes, panaudojant veto teisę. Bet prezidentas numato ir tokią galimybę, kad veto teisės panaudojimas būtų politiškai neišmintingas, jei veto būtų nukreiptas prieš daugumos narių valią. Lieka diplomatinėmis priemonėmis atkalbėti Vakarų bloko narius nuo tokio nusileidimo komunistinei Kinijai, ką Jungtinės Valstybės ir daro.

Ateitis netikra

Iš preizdento antrojo pareiškimo, ar protinga Amerikai pasitraukti iš Jungtinių Tautų, jei į jas būtų priimta "liaudies" Kinija, galima matyti, kad prezidentas vis tik prileidžia tokią galimybę.

Respublikonų vadas Senate William Knowland pasisakė už išstojimą iš Jungtinių Tautų, jei į jas patektų komunistinė Kinija. Tuo reikalu jis tarėsi ir su prezidentu. Bet prezidentas atsakė, kad jis dar nėra apsisprendęs, ką tuomet daryti Amerikai: pasilikti Jungtinėse Tautose, ar iš jų pasitraukti, kaip kad pasitraukta Wilsono laikais iš Tautų Sąjungos?

Kinijai sąlygos gerėja

Anglija ir jos Commonwealth nariai rodo vis mažesnį priešinimąsi komunistinei Kinijai.

Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministeris Webb pareiškė parlamente, kad dabar, po komunistinės Kinijos vaidmens Indokinijos klausimo sprendime nebereikėtų priešintis jos įsileidimui į Jungtines Tautas.

Yra žinoma, kad Prancūzija už numatomą taiką Indokinijoj turi taipgi remti šias Peipingo vyriausybės pastangas. Prieš Amerikos nusistatymą gali pasisakyti daugumas valstybių, prieš kurias ji arba pavartos veto, arba pasitrauks, o gal paliks toliau Jungtinėse Tautose.

Atnaujina Genevos konferenciją

GENEVA, Šveicarija. — Ketvirtadienį atnaujinti pasitarimai dėl Indokinijos taikos, dalyvaujant pirmo rango atstovams.

Iš Maskvos atskrido Molotovas su savo patarėjais; iš Paryžiaus atvyko premieras Mendes-France, kuris yra ir užsienio reikalų ministeris. Pakeliui yra komunistinės Kinijos premieras Chou En-lai. Iš Washingtono ruošiasi vykti arba John Foster Dulles, arba jo pavaduotojas gen. W. B. Smith.

Prieš išvažiuodamas į Genevą, Mendes-France pasakė parlamente kalbą apie Prancūizjos nusistatymą kariauti toliau, jei komunistų taikos sąlygos pasirodytų nepriimtinos. Mendes-France tada paprašytų parlamentą pakeisti įstatymą, kad į Indokiniją būtų galima pasiųsti ir karinę prievolę atliekančius karius. NATO vyr. vadas gen. Gruenther davė sutikimą atitraukti iš V. Vokietijos vieną prancūzų diviziją ir ją pasiųsti į Indokiniją, jei nebūtų susitarta dėl tenykštės taikos.

Streikas at. įmonėj

DARBININKAI REIKALAUJA PAKELTI ATLYGINIMĄ

Oak Ridge, Tenn. — 3,000 darbininkų Atominės Energijos Komisijos fabrike paskelbė streiką ir išstatė aplink įmones savo sargybas.

Darbininkai priklauso CIO dujų ir chemijos unijai. Jie reikalauja padidinti atlyginimą. Kartu sustreikavo ir kitas atominis fabrikas Paducah, Kyš su 1,000 darbininkų.

Šiose įmonėse apdirbama atominės energijos žaliava uranijas 235, be kurio neįmanoma tolesnė šių ginklų gamyba.

Sovietai norėję pulti Japoniją

Laukę, kada JAV įsimaišys į karą Indokinijoje

TOKIJAS. — AP tvirtinimu, prieš trejetą — ketvertą savaičių vos neprasidėjęs visuotinis karas Tolimuosiuose Rytuose.

Dr prieš savaitę laiko Amerikos lėktuvai ir kitos karinės pajėgos neramiai dairėsi po padangę, laukiant sovietų užpuolimo prieš Japoniją.

Pagal minėtus šaltinius, Amerikos įsimaišymą į Indokinijos karą Kremlius laikytų pradžia visuotinio karo, kuriam nulemti reikalinga užimti Japoniją.

Korėjoj apšaudė JT sargyblaivį

MUNSAN, Korėa. — Iš šiaurinės Korėjos pusės pasipylė kulkos į JT sargyblaivį, užplaukusį ant seklumos neutralizuotoj Han upėj.

JT armijos vadovybė laiko šį įvykį aiškiu nusikaltimu taikos susitarimui. Policijos sargyblaiviams yra leidžiama plaukioti bendru susitarimu minėtoj neutralioj srity. JT armijos pranešime nesakoma, ar buvo nušauta arba sužeista žmonių iš laivo įgulos. Bet vienu ir kitu atveju nesitikima, kad JT ką nors darytų, išskyrus, kad jos pasiųs griežtą protestą dėl susitarimų nesilaikymo.

LAKESIDE VASARVIETĖ PATINKA CHICAGOS SKAUTAMS

PEWAUKEE. Wis. — Chicagos skautai praeitą vasarą stovyklavo Lakeside vasarvietėje, prie Pewaukee, apie 110 mylių nuo Chicagos. Vasarvietės ir plačiųjų golfo laukų savininkas Pranas Bastys pernai parodė skautams nepaprastai didelį nuoširdumą ir suteikė materialinę paramą, leisdamas savo gražiuose kloniuose ir kalvose stovyklauti. Į savo vasarvietę jisai ir šiemet priėmė Chicagos skautus ir skautes, kurie nuo birželio 26 dienos įkūrė trims savaitėms du atskirus palapinių miestus.

Skautų stovykla

Vyrų ir berniukų šįmet Lakesidėj stovyklauja (įskaitant ir vadovybę) apie 130. Jų palapinės pastatytos tame pačiame slėnio miškely, kur stovykla buvo pernai. Įsirengta puikiai, panaudojant ankstyvesnių metų skautišką patirtį.

Pirmąją savaitę stovyklai vadovavo skautininkas Br. Gurėnas. Tokiam dideliam stovyklautojų būriui tvarkyti reikia drausmės, griežtos rankos. Jaunieji stovyklautojai pripažįsta savo viršininką turint šias savybes. Antrą savaitę stovyklos viršininku būsiąs sktn. Algirdas Aglinskas. Stovyklos virš. pavaduotojas yra jūrų sktn. Knopfmileris. Jis savo nuoširdumu ir paprastumu yra laimėjęs stovyklautojų simpatijos. Taip pat labai teigiamos nuotaikos atsiliepimų teko nugirsti apie Viktorą Kizlaitį, kurs veda visą stovyklos raštinę, ir apie sktn. Kauną, ūkio dalies ir virtuvės vedėją. Puikiai savo pareigas atlieką: T. Remeikis, adjutantas; Ignas Serapinas, stovyklos laikraščio redaktorius; Dr. Aglinskas, stovyklos gydytojas; sktn. Vengianskas, sporto vadovas; Alg. Grigaravičius, dirbąs ūkio daly, ir kiti.

Kelias į skaučių stovyklą

Iš skautų stovyklos įkopus į gana aukštą kalną, praėjus pro gražius vasarnamius bei puikias pievutes, pro vasarvietės klubo patalpas reikia nusileisti daubon. Perėjus lieptuku kalnų upelio vagą vėl žingsniuoji į aukštą kalną, kurio viršūnėje po ąžuolų šakomis skautės yra įsirengusios savo palapinių sodybą. Jos čia sudaro visiškai atskirą skautišką respubliką su savo vadovybe, su savaiminga tvarka.

Skaučių stovyklauja per 100. Jų stovyklos viršininkė yra sktn. Švarienė.

Skautai lavinasi

Tiek skautai, tiek ir skautės gyvena pagal iš anksto numatytą programą. Stovyklautojai pasikeisdami patys atlieka įvairius ūkio ir ruošos darbus, kurių, be abejo, daugiausia ir yra apie virtuvę besitrūsiant.

Šiaip dienos programa įvairi. Yra skautiško lavinimosi pamokos, sporto ir dainų valandėlės, maudymasis ir kt.

Jūrų skautai buriuoja

Prie skautų stovyklos yra lyg ir autonominis vienetas — jūrų skautų būrelis, kiek nuošaliau nuo kitų sau palapines pasistatęs. Jie praeina skirtingą skautišką jūreivišką programą. Turi du laivus, kuriais, bures pakėlę, nardo po Pewaukee ežero bangas. Leonas Pabrėža jūrų skautų veiklos — plaukiojimo sezono atidarymo proga įteikė šiems jauniesiems jūreiviams $5 auką.

Paskaitos

Stovyklų vadovybės, stengdamosi kuo labiau paįvairinti laiką, organizuoja paskaitėles. Be kitų Ign. Serapinas skaitęs apie lietuvių kalbą.

Ne vien tik patys skautų vadai dirba jaunimo auklėjimo darbą — jie stengiasi ir atvykusius svečius talkon įtraukti. Liepos 4 d. skautams apie Lietuvos nepriklausomybės kovas, paįvairindamas kautynių atsiminimais, pasakojo Lietuvos kariuomenės karininkas P. Tyrulis. Skaučių stovykloje mergaitėms kalbėjo rašytoja P. Orintaitė.

Kova dėl mišių

Besidomint stovykloje vykdomu auklėjimu, teko išgirsti, jog šiemet kai kieno būta užsimojimų įvesti kasdieninėn programon mišias, ko nebuvo nė Lietuvoje skautų gyvenime, turėjusiame jau tvirtas stovyklavimo tradicijas. Prieš tokią prievartinę kasdieninę mišių praktiką buvę dar Chicagoje skautų tėvų susirinkime pasisakyta, o taip pat ir pačioj skautų vadovybėj atsiradę skirtingų nuomonių. "Dvasios vadovybei" tekę pralaimėti, nes prievartinis kasdieninis mišių lankymas stovyklos programon nepateko.

Laisvalaikio paįvairinimas

Viena įdomių skautų stovyklų tradicijų yra kūrenimas laužo, atliekant prie jo meninę ir saviauklos programą. Laužai būna atskirai abiejose stovyklose arba bendri. Surengiamos kartais ir gegužinės — pievutėj susirinkę abiejų stovyklų gyventojai dailiai padainuoja ir ratelių bei kitokių žaidimų pažaidžia.

Naujas dalykas, gal iki šiol stovyklavimo dienomis nepraktikuotas, yra vyresniųjų stovyklautojų šokių vakarėliai prie muzikos. Vasarvietės savininkas p. Bastys leidęs vieną vakarą susirinkti į klubo salę skautams ir prie plokštelių muzikos pasišokti. Tai buvę pirmąją stovyklavimo savaitę, gi antrąją savaitę (liepos 8 d.) toks šokių vakarėlis numatytas prie gero orkestro, kurį nemokamai duoda p. Bastys.

Skautų sponsorius

Kas nelankė skautų stovyklos, tam sunkiai suprantama Pr. Basčio teikiama parama stovyklautojams. Tegul skautai ir drausmingi, bet kai 200 su viršum jaunimo pasklysta po vieną sodybą, tai jau ir alaso netrūksta, ir pasitaiko visokių nuotykių, šeimininkui rūpesčių keliančių.

Resorto pievos, žalumynai skirti turistams, vasarotojams, iš kurių čia "biznis daromas", gi iš skautų savininkui tik nuostoliai... Kad nebūtų tušti žodžiai, štai keli pavyzdžiai: šimtais pėdų nutiesti vandens vamzdžiai ir stovykloms duodama vandens kiek reikia; sulijo miške sausi padžiūvėliai medžiai ir trūksta skautiškai virtuvei malkų — p. Bastys duoda gero, sauso kuro; visą laiką skautų žinion atiduotas naudotis traktorius su priekaba; duota lovoms įsirengti matracų; leidžiama mėsos ar kitokiems kepsniams naudotis klubo virtuve. Tikrai visą tą paramą sunku čia smulkiai suminėti. Ir tas viskas teikiama tik už ačiū!

— Ar neįkyrės Jums skautai? — paklausiau p. Basčį.

— E, vaikai vis vaikais ir lieka, — atsakė jisai, atkreipdamas mano dėmesį į keliu važiuojantį traktorių, kuriuo skautai vežė malkas. — Jie, — linksmai sako p. Bastys, — tuo traktorium kartais taip važiuoja, tarsi sprausminiu lėktuvu kiltų į dangų...

Chicagos skautai anksčiau yra stovyklavę, sakytume, labai jau primityviose sąlygose, todėl jie didžiai vertina ir su dėkingumu mini jiems Pr. Basčio teikiamą paramą. Ateity jie dar nuoširdžiau minės Lakesidėj stovyklautas dienas, ypač jei kada teks vėl grįžti į blogesnes sąlygas. Pranas Bastys, priėmęs skautus į savo vasarvietę, yra tikras jų sponsorius.

Amerikos Balsas stovykloj

Vos skautams stovyklaut atvykus juos aplankė Amerikos Balso (Voice of America) atstovas p. Labanauskas ir įrašė skautišką programą perduoti radio bangomis į Lietuvą.

Liepos 4 d. stovyklą aplankė daugybė skautų tėvų, brolių, seserų, draugų ir pažįstamų. Pavakary įvyko oficialus stovyklos atidarymas, o vakare buvo skautiškas laužas.

Daug nuoširdžių dėkingumo žodžių teko girdėti iš skautų tėvų, įvertinančių p. Basčio pasiaukojimą ir pagalbą sutelkiant tuos šimtus lietuviškojo jaunimo vienon gražion stovyklautojų šeimon.

J. Kl.

Jei turi parduoti ūkį —
į "Naujienas" tuoj užsuki
O jei laiko neturėsi —
Telefonu pakalbėsi

Scottville, Mich.

Apgailestauja Jono Žalio

Šių metų pradžioje, sausio 3 dieną, čia mirė Jonas Žalis, vienas seniausių Naujienų skaitytojų. Jis užsisakė šio dienraščio numerį 1914 metais, jį gaudavo iki mirties. Paskutiniu metu Žalis sunkiai sirgo. Teko jį išvežti į Ludingtoną ir paguldyti Michigan ligoninėje. Iš ten buvo išvežtas į Grand Rapids, Mich. Ten jis ir mirė. Jis palaidotas Washington kapinėse, su visomis bažnyčios apeigomis. Jis ir sirgdamas prašydavo paskaityti jam Naujienas, kai negalėdavo rankų pakelti ir pats skaityti. Iš šio dienraščio jis gaudavo žinių apie Lietuvą ir visus svarbesnius pasaulio įvykius.

Liko nuliūdusi jo žmona Agota, sūnus Adomas su šeima, duktė Sofija ir josios vyras Bill Avey. Pastarieji gyvena Midlande, Texas valstybėje, bet abu orlaiviu buvo atskridę į tėvo laidotuves.

John Žalis buvo kilęs iš Šiaulių apskrities, Raudėnų parapijos, Pastruikiškių kaimo. Į Ameriką jis atvažiavo 1899 metais. Mirė sulaukęs 78 metų amžiaus. Scottvillėje dabar gyvena viena jo žmona Agnė. Ji yra senutė, paskutiniu metu pradėjo sirginėti.

Visi apylinkės lietuviai labai apgailestauja Jono Žalio, nes jis buvo nepaprastai geras žmogus.

—Draugas

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdraustl iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Lietuviška Apdraudų Agentūra

• GYVYBĖS • LIGONINĖS • BALDŲ • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ IR VISOS KITOS APDRAUDOS.

Draudžiu pavienius asmenis ir biznio įstaigas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse. Finansuoju.
Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite.

JONAS KIRVAITIS
generalinis apdraudų brokeris

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-5671, rez. HE 4-4033
Darbo valandos: kasdien 9:30-4:00; be to, pirm. ir ketv. 6-9 vakarais.
Klijentų patogumui visas 24 valandas veikia telefoninis automatas.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

FURNACE HEAT

No costly pipes or registers to install or clean!

Siegler PATENTED AUTOMATIC OIL OR GAS HEATERS

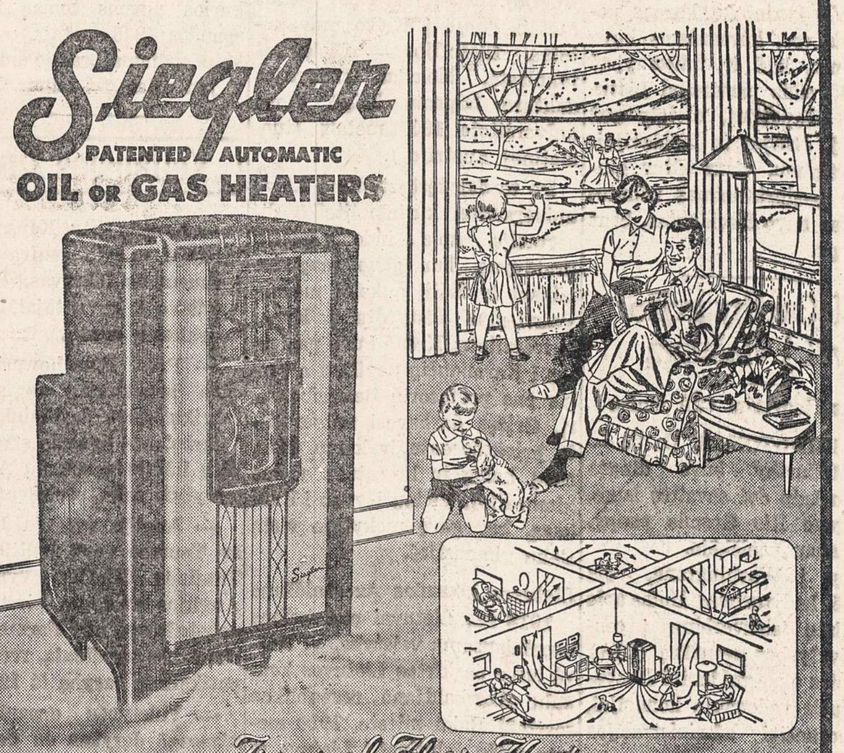

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

This 'Two-in-one Heatmaker' DOES IT!

Seigler captures the *Top-o'-the-Flame* heat that's *4 Times Hotter* than *Side-o'-the-Flame* heat, doesn't waste it up the flue as ordinary heaters do. This extra, patented, inner heater is built right into the heart of the hottest fire. It captures the *4 Times Hotter* Heat from the burner flame and pours it out over the floors throughout your home.

This 'Match-Test' PROVES IT!

Your dealer will demonstrate. You'll see and feel how Siegler captures the 4 Times Hotter *Top-o'-the-Flame* heat and forces it over your floors throughout your home.

This GUARANTEES IT!

"If your Siegler Oil Heater doesn't deliver more and hotter heat over the floors than ANY comparable size heater on the market today, regardless of make or price, you get your money back!"

SEE YOUR NEAREST DEALER OR WRITE SIEGLER, CENTRALIA, ILL.

A FURNACE JOB OF HEATING FOR THE PRICE OF A HEATER!

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Co.

2876 WEST CERMAK ROAD BISHOP 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
VĖDINTUVAI - VĖSINTUVAI
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION

sales - service

3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

FRANKS Live Bait and Sporting Goods

FISHING TACKLE OF ALL KINDS
Easy Credit — Terms
Minnows, Shiners, Gold Roaches, Worms, Night Crawlers, Crabs, Reelers, Soft Shells.
Coleman Lamps for Rent.
White Gas, Shot Gun Shells, etc.
Scott Atwater Outboard Motors
Get your Fishing and Hunting Licenses here.

226-28 W. North Ave.
OPEN DAY AND NIGHT

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

J. M. ROLL

DENGIA STOGUS IR ATLIEKA ĮVAIRIUS SKARDOS DARBUS,

Padarau vamzdžius, vandentekius ir nuotekas.

Taisau įvairiausios rūšies stogus. Darbo metu vėjo padaryti nuostoliai apmokami apdraudos.

APSKAIČIAVIMAI VELTUI
YArds 7-6345

COMPLETE AUTO REPAIR WORK

- Body and Fender Work
- Expert Tune-Up
- Speedy Car-Wash
- Prompt Towing Service

B & L GARAGE & SERVICE STATION

6249 W. North Avenue
Oak Park
Phone EUclid 6-9526

LARRY FAUL OLDSMOBILE CO.

NEW AND USED GUARANTEED AUTOS

1026 Madison Street
OAK PARK, ILL.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S,
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Balio Dvariono paminėjimas

Pavergtos Lietuvos vadinamas komunistinės kultūros ministras Juozas Banaitis griebėsi Balio Dvariono muzikos kūrybą panaudoti žmonėms akis dumti. Jis, kalbėdamas apie Dvarioną, 50-ties metų sukaktuvių proga, kreipė dėmesį ne tiek į socialistinę pažangą, nes jis matyti ja netiki, bet į rusų tautos laimėjimus muzikos srityje. Čia jis išvardija visą eilę bolševikinių ir nebolševikinių rusų kompozitorių, kurie, reikia suprasti ir į Dvariono kūrybą padarė neabejotinos įtakos. Juozas Banaitis, begarbindamas rusus, kažkodėl užsimanė net ir Beethoveną prie jų priskirti. Mes nei kiek nesistebime, kad komunistai klastoja istoriją ir Karolį Marksą, kuris prieš 100 metų kovojo prieš rusiškąjį imperializmą, šiandieną daro rusų tautos didvyriu. Tiesa dar iki šio meto neturėjo drąsos jį pavadinti rusu, tačiau kiekvienam ruskiui yra įkalama mintis: štai mūsų minties vadas.

Juozas Banaitis pagerbia Dvarioną ne tiek už jo tikrą lietuvišką kūrybą, bet talkininkavimą meno dekadoje Maskvoje. Galimas dalykas, kad didžiausiu Dvariono nuopelnu laiko jo sukurtą kantatą, pasveikinimas Maskvai, kuria buvo pradėta lietuvių liaudies meno dekada. Toji kantata buvo nelyg pagarbinimas pavergėjo už sunaikinimą dalies lietuvių tautos, priespaudą, skurdą ir tą didžiąją nelaimę, kurią atnešė Sovietinė kariuomenė ir milicija ant kardo ašmenų. Banaitis apie tą kantatą štai ką dėsto: "Tas turinys artimas kiekvieno tarybinio žmogaus širdžiai, malonus kiekvieno klausytojo ausiai, nes jis alsuoja tarybinės muzikos nacionaline forma ir socialistiniu turiniu, kaip būdingiausias optimizmo ir liaudiškumo reiškėjas". Šį kartą Juozas Banaitis tikrai apsiriko, nes už to banaliuko žodžius reikia Tilvytį pliekti. Galimas dalykas, kad Dvarionas buvo varu priverstas tą kantatą rašyti ir jis stachanovietišku greičiu, gal per kokias 8 valandas jas sulipdė. Jis sukūrė pusiauchoralinę osminę giesmę, kuri vietomis virto gigantomaniškumu. Jei Balys Dvarionas šiandieną galėtų iš šios vietos prabilti, jis tikrai nesidžiaugtų tais savo sveikinimais Maskvai, nes jo simfonija ir kiti kūriniai jam užtikrino tikro kūrėjo vardą.

Labiausiai reikia stebėtis, kad tą Balį Dvarioną, kuris nors gimęs ne lietuviškoje žemėje, bet išaugęs nepriklausomoje Lietuvoje, vienu ypu nori subolševikinti. Jau nepriklausomoje Lietuvoje jis buvo žinomas kompozitorius ir dirigentas, profesorius ir muzikos kultūros puoselėtojas. Dažnai jis vyko į užsienį ir pasaulio didmiesčiuose koncertavo.

Balio Dvariono kūryba, o ypatingai jo simfonija "Minor" yra pilnutinis lietuvių tautos meno išreiškimas. Jis pagauna lietuvių tautos dainų ritmus ir iš jų sudaro tikrą muzikinės kūrybos pažibą. Ką visa tai turi bendro su Maskvos priespauda, komunizmu ir Juozo Banaičio plepalais apie lietuvių tautos kultūros pažangą bolševikmetyje?

Jei Banaitis giriasi Dvarioną galėjus koncertuoti užsienio didmiesčiuose, jei jį prilygina didiesiems muzikams, kodėl jam neleidžiama šiandieną laisvajame pasaulyje pasirodyti savo kūrybos laimėjimu?

Laisvojo pasaulio lietuviai sveikina Dvarioną dėl jo kūrybinių laimėjimų ir linki neužtrokšti toje, bolševikinėje tvankumoje. Tie didieji lietuvių muzikiniai turtai tepaskatina ištverti Dvarioną ir kitus jaunuosius kūrybiniame bare. Praeis metai, dings bolševizmas, bet lietuvių kūrėjų laimėjimai liks neišdildomi, nes bolševikinės etiketės lengvai nubyrės nuo lietuviškų kūrinių.

—*P.*

Geri valstybės finansai

Per praeituosius biudžetinius metus Illinojaus valstybėje surinkta mokesčių $422,524,960 iš svarbesniųjų mokestinių šaltinių. Tai yra $23,822,446 daugiau negu surinkta prieš metus.

Pakėlimas 1 c. gazolino mokesčio davė šiai valstybei 20 milijonų dolerių papildomų pajamų.

KANADOS ŽINIOS

Baigė mokslo metus

HAMILTON, Ont. — Hamiltono lietuvių pradžios mokykla baigė mokslo metus. Pažangūs mokiniai ir šiaip stropieji buvo apdovanoti lietuviškomis knygomis. Viso šiais metais šią šeštadieninę mokyklą lankė 117 mokinių; dėstė lituanistinius dalykus ir tikybą 5 mokytojai. Tėvai gana noriai leidžia savo vaikus šion mokyklon, nes dauguma jų yra sausipratę lietuviai.

Pasibaigė Kat. Kongresas

Pirmasis Kanados lietuvių katalikų kongresas, kuris prasidėjo liepos 3 d. Toronte ir baigėsi liepos 4 d. Hamiltone, buvo tikrai įspūdingas. Be kitų katalikų veikėjų dalyvavo iš Chicagos "Draugo" red. kun. V. Bagdonavičius, vyskupas V. Brizgys ir daug kitų. Daug gyvumo čia įnešė VLIKo pirm. prel. M. Krupavičiaus dalyvavimas.

Be bažnytinių iškilmių, kongresas buvo baigtas menine programa, kurią atliko Toronto liet. choras "Varpas", komp. St. Gailevičiaus diriguojamas.

—Vytas Dunda

Skaitykite "N-nas"

Kenosha, Wis.

"Dainavos" ansamblis Kenoshoje

Liepos mėn. 25 dieną Kenoshoj rengiama Wisconsino "Lietuvių Diena", į kurią atvyksta Chicagos "Dainavos" ansamblis. Ansamblis po dainų koncerto pastatys vaizdelį iš "Šienapiūtės".

"Dainavos" pasirodymas Kenoshoj bus didelė naujiena visiems Wisconsino lietuviams. "Lietuvių Diena" įvyks Minkowskio piknikų darže tarp Kenoshos ir Racine prie 32 kelio.

M.

TIKRAS, kaip ledo kalnas

Ledas yra malonus... nes šalia kitų savo savybių jis plūduriuoja gėrimuose ir juos vėsina. Milijonai pritaria, kad ledas yra maloniausias tada, kai jis plūduriuoja puikiame šaltame gėrime, kuris būna pagamintas iš Seagram's 7 Crown — Amerikos šauniausios degtinės.

Reikalauk Seagram's ir Pasitikėk

Seagram-Distillers Corporation, New York City, Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Moving — Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

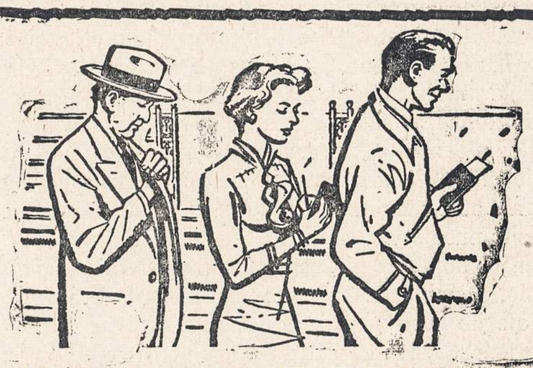

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Paveiksle matome Chicago Savings and Loan Association Valdybą, direktorius, auditorių, advokatus ir raštinės tarnautojus, kurie, Prezidento John Pakel Sr. vadovaujami, pasėkmingai, saugiai ir pelningai tvarko šią turtingą lietuvišką **14 milijonų dolerių** finansinę įstaigą.

Chicago Savings yra antra didžiausioji lietuvių vedama taupymo ir skolinimo finansinė įstaiga Chicagoje, o iš virš 500 taupymo įstaigų visoje Illinois valstybėje, dydžio atžvilgiu ji yra 29-oji.

Chicago Savings *and* Loan Ass'n mini 30 metu sukakti

(1924 — 1954)

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos - July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Gaus ir kitokių dovanų. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 34 gabalų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų po 24 gabalus 6 asmenims. Kiekvienas gaus puikią progą laimėti vertingą dovaną.

Chicago Savings and Loan Association per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokame 3% už visus indėlius (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

Dėmesys! Pinigai padėti iki liepos 15 d., gaus dividendą už visą mėnesį.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION — JOHN PAKEL, Prezidentas. — 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Priimti Ar Ne?

Ateinančioje Jungtinių Tautų sesijoje tikrai bus iškeltas klausimas, priimti komunistinę Kiniją į Jungtines Tautas, ar nepriimti. D. Britanija ir, tur būt, dauguma jos buvusiųjų dominijų, jei ne visos, stoja už priėmimą. JAV yra nusistačiusios priešingai.

Kai Churchillas ir Edenas neseniai lankėsi Washingtone, šis nuomonių skirtumas buvo bandoma išlyginti, bet nepasisekė. Spaudoje buvo pranešta, kad Kinijos klausimu britai ir amerikiečiai "susitarė nesutarti", atseit, kiekvieni laikysis savo nusistatymo ir dėl to nesibars.

Amerikai čia yra principo dalykas. JAV nėra pripažinusios komunistų režimo Kinijoje; jos iki šiol tebelaiko teisėta Kinijos valdžia tą, kurios priešakyje stovi Chiang Kai-shek. Jai yra teikiama finansinė ir karinė parama. Washingtonas nemato pagrindo, kodėl šita tautinė Kinijos valdžia turėtų būt atmesta. Ta aplinkybė, kad ji pralaimėjo pilietiniame kare, dar nereiškia, kad ji bloga ir neprivalo būti remiama. Anaiptol ne visada laimi pergalę tie, kurių pusėje yra tiesa.

Kinijos komunistai yra Amerikos priešai, ko jie visai neslepia. Dar blogiau, jie yra visų laisvųjų tautų priešai. Korėjoje jie kovojo su ginklu rankose prieš Jungtinių Tautų jėgas. Įsiveržę į tą svetimą jiems žemę, jie šaudė į Amerikos, Britanijos ir kitų 14 tautų kareivius, kurie stengėsi tenai sulaikyti agresorius ir atstatyti teisėtą tvarką.

Britai nepaiso to, kad Kinijos komunistai žudė jų ir kitų sąjungininkų kareivius ir buvo už tai Jungtinių Tautų viešai pasmerkti, kaip agresoriai. Bet amerikiečiams tai svarbus dalykas. Jie mano, kad tokiems akiplėšoms ne vieta pasaulio organizacijoje, kurios vyriausias uždavinys palaikyti tarptautinę taiką, paremtą teisėtumu ir Atlanto Čarterio dėsniais.

Taigi, Amerikos akimis žiūrint, Peipingo režimo priėmimu į JT būtų padarytos trys neteisybės: 1) būtų sulaužytas susitarimas su Kinijos tautine valdžia, kuri buvo ir tebėra Amerikos sąjungininkė; 2) būtų suteiktas pripažinimas režimui, ginkluota jėga užkorusiam savo valdžią Kinijos žmonėms, kurie nėra nieko blogo padarę Amerikai ir kurie gali būti geri laisvojo pasaulio sąjungininkai kovoje su komunizmu, ir 3) būtų įsileisti į tarptautinės taikos organizaciją agresoriai, kurie yra visai priešingi jos tikslams.

Britai galvoja kitaip. Jų vyriausybė ir abiejų didžiųjų partijų vadai sako, kad jiems nerūpi, ar Kinijos komunistų valdžia gera, ar ne; jiems esą pakanka to fakto, kad Mao Tze-tungo režimas valdo kraštą ir valdo "efektingai", sugebėdamas apsaugoti jį nuo riaušių ir suirutės. Tos arba kitos valdžios pripažinimas, sako jie, nereiškia, kad jai pritariama. Jie nurodo, kad ir Amerika yra suteikusi pripažinimą tokių šalių valdžioms,, kurių santvarkai ji yra visai priešinga.

Tiesa, kad Amerika šituo atžvilgiu nėra nuosekli. Tačiau Kinijos komunizmas dar nėra nusistovėjęs. Be Sovietų Sąjungos paramos jisai kažin ar beišsilaikytų. Suteikus jam pripažinimą, būtų sustiprintas komunistinis imperializmas, kuris gresia pavojum visoms laisvoms tautoms.

APŽVALGA

SUSIVIENIJIMŲ SEIMAI

Birželio gale ir liepos pradžioje įvyko dviejų stambiausiųjų lietuvių organizacijų Amerikoje seimai — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo Amerikoje. Pirmasis buvo susirinkęs Wilkes Barre, Pa., antrasis — Chicago, Ill.

SLA turi trejetą tūkstančių narių daugiau, negu LRKSA, ir jo seime dalyvavo žymiai daugiau delegatų. Apie SLA seimo eigą gana smulkiai informavo visuomenę "Naujienos", bet apie LRKSA seimą žinių beveik nebuvo, nors jisai ėjo Chicagoje, kur yra spausdinamas katalikų dienraštis, kurio redaktorius yra R. Katalikų Susivienijimo prezidentas. Pats "Draugas" vakar prisipažino nedavęs "smulkaus reportažo" iš šio seimo darbų. Tik dabar jisai trumpai praneša apie svarbesniuosius jo nutarimus.

Seimas posėdžiavęs veik ištisą savaitę, kaip ir SLA seimas Wilkes Barre'je. Kokių jame buvo ginčų ir diskusijų, nežinia, bet sakoma, kad "pozityvių darbų" buvę atlikta daug.

REFORMOS KATALIKŲ SUSIVIENIJIME

Prieš abiejų Susivienijimų seimus šiemet stovėjo konstitucijos taisymo klausimas. SLA seimas atmetė pataisytos konstitucijos projektą ir įpareigojo Įstatų Komisiją ir Pildomąją Tarybą jį dar kartą pataisyti ir pateikti ateinančiam seimui.

Šitą stambiausiąjį darbotvarkės punktą atidėjus, Wilkes Barre's seimą būtų buvę galima lengvai baigti į tris arba pusketvirtos dienos, bet jisai tęsėsi daugiau, kaip puspenktos dienos.

LRKSA seimas į maždaug tiek pat laiko suspėjo priimti pataisytos konstitucijos projektą. Apie tai "D." praneša:

> "Vienas pats didžiausias darbas — perrašytos konstitucijos priėmimas. Nors esminių pakeitimų, liečiančių ideologinius ir tautinius dalykus, ir nėra, bet vis tik buvo išlyginti netikslumai, išimti pasikartojimai, išbrauktos kaikurios kontradikcijos paragrafuose. Be to, pataisoma ir lietuvių ir anglų kalba, nes ir vienoj ir antroj iš seniau buvo užsilikusių klaidų".

Esą priimta ir daugiau organizacijai naudingų pagerinimų, liečiančių finansinę paramą kuopoms, jaunuolių apdraudos skyrių, "konstitucinių" (pastoviųjų) komisijų veiklą ir t.t.

Chicagos seime LRKSA nutarė ateityje šaukti savo seimus kas treji metai. Seniau toks pat sumanymas buvo kelis kartus keliamas ir SLA seimuose, bet niekad nepraeidavo; o rečiau šaukti seimus, bet geriau jiems pasiruošiant, būtų naudinga ir pinigų sutaupymo atžvilgiu ir kaikuriais kitais atžvilgiais.

LRKSA tikisi netrukus pasiekti tris milijonus dolerių kapitalo. Šitą sumą jau yra pasiekęs SLA.

VLIKO "PRIPAŽINIMAS"

Spaudoje ir per radiją yra skelbiama, kad, Vliko pirmininkui atsilankius valstybės departamente Washingtone, buvę jam pareikšta, jog šis departamentas "nepripažįsta privačių organizacijų, kaip Lietuvos suverenumo reiškėjų". Tai yra pats savaime suprantamas dalykas, bet iš to kai kas daro klaidinančių visuomenę išvadų.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra, Amerikos valdžios akyse, "privati" organizacija, kitaip sakant, *nevaldinė* organizacija. Lietuvos suverenumo reiškėja galėtų būti tiktai Lietuvos vyriausybė, taigi — prie dabartinių aplinkybių — egzilinė vyriausybė. Tokios vyriausybės, deja, nėra. Ji nebuvo sudaryta, kai bolševikai Lietuvą okupavo.

Sudaryti Lietuvos vyriausybę tremtyje po to, kai okupantai Lietuvą pagrobė, tebūtų galima tik su kitų šalių valdžių pripažinimu. Aplinkybės tam iki šiol nebuvo ir šiandien dar nebėra palankios. Tai žino ir Vlikas, ir visi kiti žmonės.

Vlikas ir nesikreipė į valstybės departamentą su prašymu suteikti jam pripažinimą, kaip "egzilinei vyriausybei". Todėl yra klaida, kad Vliko pirmininkas "prašė", o jo prašymas buvo "atmestas".

Tą pasimatymą valstybės departamente Vliko pirmininkui išrūpino Amerikos Lietuvių Taryba, ir jos Vykd. Komiteto nariai jį lydėjo. Apie tai, kad Vlikas norįs gauti egzilinės vyriausybės stovio pripažinimą, nebuvo nė kalbos.

Ko gi jisai siekė? Jisai siekė pripažinimo, kaip *politinio organo,* reiškiančio lietuvių tautos valią. Šitokį pripažinimą gali gauti ir privati organizacija, jei ji yra sudaryta iš asmenų, atstovaujančių platiesiems tautos sluoksniams.

Vliką tokia Lietuviai kaip tik ir laiko Vliką tokia organizacija. Gal ji netobula, bet kitos lietuvių tautos atstovybės šiandien nėra. Mums neatrodo, kad gerai elgiasi tie, kurie stengiasi jos vertę sumenkinti arba net visai suniekinti. Vliką atmetus, kas gi pasiliktų?

Vlikas yra politinis lietuvių tautos organas. Amerikos lietuviai skaitosi su juo, kaip su tokiu; ir su juo, kaip su tokiu, taip pat skaitosi JAV. Tai yra *faktas,* kurį be reikalo kai kurie žmonės bando paneigti.

Klausimas, kuris stovėjo prieš Vliką, kada jisai nutarė savo pirmininkus siųsti į Washingtoną, buvo toks: kaip pasiekti, kad tas "skaitymasis" su juo virstų *oficialiu* jo pripažinimu.

Išreikšti šitą santykį kokia nors teisine formule yra nelengvas dalykas, todėl Vliko pirmininkas pareiškė, kad jisai nesiūlo jokios "pripažinimo formos", o prašo patį valstybės departamentą šį klausimą išspręsti. Valstybės sekretoriaus padėjėjas pasakė, kad jam teksią pasitarti su ekspertais, pirma negu jisai galėsiąs duoti atsakymą; bet jisai žadėjo studijuoti ir svarstyti šį reikalą *palankia dvasia.*

Tai anaiptol nereiškia, kad valstybės departamentas "pasipriešino" Vliko norams, kaip pasakoja kaikurie "komentatoriai". Šitaip komentuodami iškreiptus pranešimus apie tą atsilankymą valstybės departamente, jie džiaugiasi, kad esąs pasilikęs nepažeistas "diplomatinių misijų" autoritetas.

Tai grynas nesusipratimas. Diplomatai nėra vyriausybė ir nėra tautos suverenumo reiškėjai. Jie yra tik valstybinio suverenumo *simboliai.* Vyriausybės vietą jie negali užimti. Juo labiau jie negali atstoti *tautos atstovybę.*

Todėl yra tuščias įsivaizdavimas, kad Vliko pripažinimas vienokioje arba kitokioje formoje galėtų pakenkti diplomatų autoritetui. Kiekvienas šitų "veiksnių" turi savo atskirą veikimo sritį, ir konflikto tarp jų neprivalėtų būti.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

(ELTA)

(Tęsinys)

Vilniaus radijas š. m. birželio 14 d. **platesnį pranešimą paskyrė komp. B. Dvarionui, kuriam š. m. birželio 19 d. suėjo 50 metų amžiaus.**

Nurodęs svarbiausius jo muzikinius darbus, pranešėjas pažymėjo, kad, esą, "tik su tarybine santvarka lietuvių kultūrai ir menui atsivėrė plačios perspektyvos". Toji santvarka, atskleidusi "ir B. Dvariono talentą". Pranešime ypač iškelta jo "Šventoji uvertiūra", simfoninis paveikslas "Prie gintaro kranto", pjesės smuikui "Prie ežerėlio", o ypač jo Koncertas smuikui su orkestru, atžymėtas "I-jo laipsnio stalinine premija". B. Dvarionas yra parašęs muziką bolševikinėms filmoms "M. Melnikaitė", "T. Lietuva", "Aušra prie Nemuno", muziką dramai "Otelo", visą eilę solo ir choro dainų, kaip "Sesuo žydrioji Vilija", "Žvaigždutė", "Lopšinė", o dabar kuria operą pagal B. Sruogos pjesę "Apyaušrio dalia". Bolševikai daugiausia džiaugiasi jo daina — kantata "Pasveikinimas Maskvai", draugė su švedu sukurta "LTSR himnui" muzika.

Birželio 16—17 d. valstybinėj filharmonijoj duoti "Baltijos laivyno šokio ir dainų koncertai"...

Vilniaus centre Lenino aikštėj bolševikai projektuoja pastatyti savo bonzoms 100 butų gyv. namą, kuris bus "puošniausias iš visų sostinės gyv. namų". Jo V-sis aukštas, pati palėpė, skiriama "dailininkų, menininkų ateljėms, kur stiklinės sienos sudarys dailininkams puikias darbo sąlygas". Pirmajame aukšte įrengiamos "puikios parduotuvės"...

Švietimo Ministerijos "užmokyklinių įstaigų skyriaus viršininko" Ramanausko pranešimu, šiemet per atostogas mokiniams "šviesti" ir auklėti kom. dvasia atidaromos 42 užmiesčio pionierių stovyklos, kuriose "atostogaus" apie 15,000 moksleivių, o miestuose — 120 pionierių stovyklų, kur "atostogas praleis" per 30,000 mokinių. Mokinių estafetė, rengiama bendrai Šviet. M-jos ir kom. jaunimo c. komiteto, bus pravesta šūkiu "Taika ir Draugystė". Joj dalyvauti turės per 5,000 mokinių Estafetės maršrutas — 10,000 km. Bus taip pat pasiųstos "ekskursijos" į "proliškąsias respublikas" — Maskvon, Leningradan, Kijevan ir kitur.

Į "paramą žemės ūkiui" įjungti taip pat Lietuvos mokslininkai ir žemės ūkio specialistai

Sudarytas iš 300 žmonių "aktyvas", kuris turi paruošti nustatytus mokslinius veikalus. Leidžiama prof. Krikščiūno "Bitininkystė", prof. Aleksos "Naminių gyvulių auginimas", kelių autorių kolektyvinis rinkinys "Kiaulininkystės pirmūnų patyrimas", Narbuto — "Bitininkystės pirmūnai", Kavaliauskaitės — "Paukščių auginimas", Vyčo "Kanapių auginimas" etc. Iki penktojo penkmečio pabaigos linų derlingumą, pasirėmus panašios rūšies "moksliniais duomenimis", įsakyta nejuodžemio juostoje padidinti 50%.

Į Vilnių grįžo Biologinio Instituto ekspedicija, tyrinėjusi Kuršių marias. J. Maniuko pranešimu per Vilniaus radiją, Kuršių mariose rasta 42 žuvų rūšys, be to, 300 stambių ir smulkių gyvų organizmų. Kuršių mariose yra didžiausias ir vandeningiausias baseinas respublikoje. Jos duoda 10 kartų daugiau žuvies, negu visi kiti respublikos vandenys kartu paėmus. Rusnėje steigiamas žuvų ūkis, kuriame laikomos atgabentos iš Volgos žemupio ir kitur "aklimatizuotis" rusiškos žuvys.

Į Pakruojį pasiųsta ekspedicija "tyrinėti dolomitų", o į Akmenės rajoną — "ištirti pagrindinių biologinių sluoksnių". Žemaičiuose tyrimo darbai vyks trejus metus. Jų tikslas — ištirti, kiek ten esama gamtinių išteklių, kad jais būtų galima prisidėti prie "Žemaičių žemės ūkio pakėlimo".

Savo darbą baigė ir filologų ekspedicija. Esanti jau ketvirti metai renkama medžiaga "lietuvių kalbos atgarsiui išreikšti". Tebetiriami toliau Lietuvos rytiniai ir pietiniai rajonai. Filologų ekspedicija, kaip skelbiama, apie mėnesį laiko dirbusi Kalvarijos, Panemunės, Veisiejų ir kt. rajonuose. Kai kur patikslintos tarmių ribos, be to, buvę užrašyta nemaža vertingų tekstų, frazeologijos ir kt.

(Galas)

Staselis

Repatrianto pergyvenimai Vokietijoje

4. (Tęsinys)

Teko matyti vokiškas pavardes Brenneiser, Volkmann įrašyta pagal lietuvių kalbos transkripciją, būtent: Breneizeris, Folkmanas. Jeigu kas norėdavo pavardę pakeisti, turėdavo pateikti kokius nors įrodymus. Bet atsirado ir tokių gudruolių, kurie kažin kokiais įrodymais pasistengė savo lietuviškas pavardes pakeisti į, dievai žino, kokį tai mišinį. Pavyzdžiui man gerai pažįstamas suvalkietis Krakauskas pakeitė savo pavardę į von (tark: fon) Krakow-Krakowsky, kitas suvalkietis Grabaitis į von Grabow-Grabstein, dziūkelis Čiulkaitis į von Chachoff-Chachowsky (tark Šachow-Šachovsky). Iš daugumos visur atsiranda įvairių fantastų.

Po "Durchssleusung'ą" buvo jau aišku, kad lietuviams į Lietuvą nebus leista grįžti.

Antroje birželio mėn. pusėje suintensyvėjo vokiečių kariuomenės judėjimas. Visais keliais ir keleliais vokiečių kariuomenė traukė į rytus. Laukiame diena po dienos karo su bolševikais.

Birželio mėn. 20 d. stovyklon atsilanko Lietuvos kariuomenės majoras G. ir patikimų lietuvių tarpe paskleidžia žinią, kad greitai įvyksiąs karas tarp vokiečių ir bolševikų. Vokiečių "Wehrmachtas" davęs sutikimą steigti lietuviškus tautinius dalinius, kurie kovosią už savo valstybės nepriklausomybę. Visi pakviestieji vakare privalo susirinkti miško slėnelyje, prie upelio. Šią žinią neprivalo sužinoti stovyklos komendantas, nes NSDAP (Nacionalsocialistische Deutsches Arbeits Partei) partija tokių dalinių steigimui esanti priešinga. Vakare per 60 jaunų ir brendesnio amžiaus vyrų susirenkame nurodytoje vietoje. Majoras G. po trumpo paaškinimo pataria ligoniams nesirašyti. Tokių neatsirado. Paskirsto į kariuomenės rūšis. Man tenka būti priskirtam prie parašiutininkų grupės. Karui įvykus turėjau būti išmestas už Vilniaus į vienos stoties (stoties pavadinimą pamiršau) apylinkę. Majoras, su visais atsisveikindamas, paprašo būti pasiruošusiems išvykti. Birželio mėn. 21 d. gauname žinią, kad vakare visi vyrai būtų pasiruošę išvykimui į Karaliaučių. Iš ten vyksią į paskirtus kariuomenės dalinius.

Pasiruošę laukiame tolimesnio įsakymo. Vėlai vakare vėl gauname žinią, kad visi užsirašę vyrai pasiliktų savo vietose, nes partija apie tai jau sužinojusi ir griežtai uždraudusi tokius dalinius steigti. Birželio 22 d. ryto sužinome, kad vokiečių kariuomenė jau žygiuojanti į Lietuvą. Visi vienas kitą sveikinome, bučiavomės ir įvairiais būdais reiškėme džiaugsmą. Kelios dešimtys vyrų, subėgę į mišką, nuoširdžiai sugiedame Lietuvos himną. Po to skubiai einame į salę, kurioje turėjo kalbėti stovyklos komendantas. Iš stovyklos komendanto tikėjomės ką nors ypatingo išgirsti. Išgirdę komendanto kalbą, visai nuliūdome, nes jis savo kalboje pasakė, kad mums jokios vilties nesą patekti į Lietuvą. Uždraudė be jo sutikimo daryti kokius nors susirinkimus. Galų gale pridūrė, kad kur vokiečio nors vienas kraujo lašas nukrisiąs, ten nebūsią jokios nepriklausomybės, — ten būsiąs "Grossdeutschland" — Didžioji Vokietija.

Gretimoje repatriantų stovykloje taip pat vyko įvairūs posėdžiai bei minčių pasidalinimai.

Čia susirinkę keli buvę iLetuvoj aukštose pareigos vyrai, dalyvaujant aukšto laipsnio Lietuvos kariuomenės karininkui, nutarė: 1) Vokietija, būdama totalitarinė, jokiu būdu nepakęsianti demokratinės Lietuvos; 2) tautininkais ji nepasitikėsianti, nes jie daug Klaipėdos krašto vokiečių buvo į kalėjimą sukišę; 3) prof. Voldemaras taip pat nepriimtinas, nes Lietuvą galįs vokiečių globai pavesti. Vienintelę išeitį rado: 4) prašyti Hitlerį įsteigti Lietuvoje respublikinę monarchiją. Karaliumi kviesti asmenį iš neutralios valstybės — Švedijos. Įvykiai taip greit vystėsi, kad šiems vyrams, neteko kreiptis į Hitlerį.

Porai savaičių praslinkus visa Lietuva buvo vokiečių okupuota. Atrodė, kad jau atsirado galimybė grįžti į Lietuvą. Beveik visi repatriantai paduoda prašymus leisti jiems grįžti į Lietuvą. Deja, į visų prašymus buvo duotas atsakymas, kad į Lietuvą būsią pasiųsta tik turintieji "Osten". Visi kiti privalą sėdėti stovykloje ir laukti tolimesnio patvarkymo. Nemažai šeimų buvo ir tokių: vyras pasilikęs Lietuvoje slapstės mškuose; žmona su vaikais repatriavusi. Arba tėvai repatriavo, vaikai pasiliko Lietuvoje, ir panašiai. Šitos šeimos buvo pilnai įsitikinusios, kad joms bus leista grįžti Lietuvon. Bet vokiečiai buvo šiuo klausimu kieti ir net pastarųjų prašymai nebuvo patenkinti.

Liepos mėn. iš stovyklos išvežami į kitas stovyklas tinką kolonizavimui ir turį "Osten" repatriantai.

Rugpiūčio mėn. visus turinčius "Altreich" repatriantus susodina į traukinį ir atveža į Harco kalnus Dassel vietovę. Po kelių dienų atvyko iš "Hermann Goering Werke" liejyklų "Arbeitsamt" atstovai. Vienas jų atsisėdęs už stalo, išsiėmė pistoletą, padėjo jį ant stalo ir, paėmęs sąrašus, pradėjo vyrus šaukti pas save. Visiems pajėgiems dirbti vyrams įsakė nurodytą dieną atvykti į paminėtą fabriką-liejyklą darbams. Daug kas bandė prašyti, leist patiems susiieškoti darbo. Tiems buvo aiškiai ir trumpai atsakyta, kad ne.

Fabrikai-liejyklos buvo naujai pastatyti Watenstedt Salzgiter apylinkėse ir pavadinti vokiečių feldmaršalo Hermann Goeringo vardu. Po trijų dienų visi vyrai pristatomi minėto fabriko "Arbeitsamt'ui". "Arbeitsamt'as" vyrus paskirsto į įvairius šio fabriko skyrius. Darbas nuolatiniuose suodžiuose, o kitiems net sunkiai pakeliamame karštyje buvo labai varginantis ir sunkus. Daug, ypač jaunų vyrukų, pradėjo mesti darbus ir bėgti į Lietuvą. Savavališkai pametusius darbą vokiečiai gaudydavo ir per kalėjimus ir įvairias "Arbeitserziehungslager'ius" (Darbo auklėjimo stovyklas — kacetus) vėl grąžindavo prie pamestojo darbo. Vistiek daliai pasisekdavo pasprukti į Lietuvą, Bet daugumą sugaudė ir suvargusius-sunykusius grąžino atgal. Mėginusius antrą kartą bėgti įgrūsdavo jau ilgam laikui į kacetus. Iš ten atgal nebegrįždavo. Vilniaus universiteto studentą Končių, pereinant Lietuvos-Vokietijos sieną, mirtinai peršovė. Tik po kelių savaičių laiko buvo apie tai tėvams pranešta. Žmonės vedę ir su šeimomis jau rečiau mėgindavo bėgti. Jų šeimos buvo apgyvendintos atskirose stovyklose ir buvo bijomasi, kad prieš šeimas nebūtų imamasi represijų (nors tokių dalykų neteko girdėti). Po visokių bėgimų vis tik dar buvo pasilikę apie 3,000 iš Lietuvos repatriantų.

Visų ujami, barami, stumdomi apsiprato su esama padėtimi ir vilko sunkią neįprastą darbo naštą. Dalis jų iki karo pabaigos gyveno darbininkams skirtose stovyklose. Nemaža dalis apsigyveno Lebenstedt miestelyje fabriko pastatytuose butuose.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

Manfred Kyber.

DRAUGYSTĖ

Ant ežero kranto sėdėjo neturtingas kašių pynėjas. Išskyrus kašių pynimą, jis nieko kito nemokėjo. Jis su savo šuniuku gyveno mažame namelyje. Tas šuniukas buvo rudas špicas, negražus, kaip ir jo šeimininkas, bet labai pastabus ir draugiškas savo šeimininkui. Su juo pynėjas kaip su žmogumi kalbėdavosi. To nesuprasdami žmonės jį laikė keistoku. Gal jis toks ir buvo, bet gal jis buvo ir labai išmintigas; su žmonėmis veik nekalbėdavosi, tam jokio tikslo neturėdavo, nes aplinkiniai žmonės nebuvo nuoširdūs, netikėjo ir jo pasakojimais. Tačiau jis daug daugiau matė, ko kiti žmonės nematydavo. Vieni jį laikė šviesuoliu, kiti iš to tik juokdavosi. Dėl to buvo reikšmingiau su špicu kalbėtis, jis jį visuomet suprasdavo, visuomet jo nuomonei pritardavo. Gal dėl to juodu buvo labai geri draugai; vienas prie kito prisirišę. Ir iš to žmonės juokdavosi. Žmonės jo pintines pirkdavo, nes darbą rūpestingai ir gerai atlikdavo ir neretai meniškai išmargindavo. Tik vieną ydą jis turėjo: visi raštai būdavo vienodi. Šis raštas primena labai senus laikus, — jo pavyzdį galima Ziuricho muziejuje rasti. Be abejo, šis pynėjas tų raštų niekad nėra matęs, nes Ziuriche nėra buvęs. Paprašius raštą pakeisti, jis teigiamai palenkdavo galvą, o kašę įprastu raštu nupindavo. Ilgainiui prie to buvo pripras ta.

Mėlyname Berno kalnų fone, šiaurės ežero krante, stovėjo Rigo ir Piloto griūvėsiai. Netoli kašių pynėjo buveinės įsikūrė archeologinė kasinėjimo ekspedicija, kuri jau daug paslapčių buvo atkasiusi. Šiaip buvo tyli, žmonių apleista vietovė. Medžiuose paukščiai tupėjo, ežero paviršius lyg veidrodis spindėjo.

Vidurdienio dvyliktoji valanda yra paslaptinga akimirka. Rodosi, lyg kas senas būtų pasitraukęs, lyg laikas sustoja, lyg laukiama kažko naujo: kažkokio stebuklo, kuris su saulės spinduliais bangų paviršiumi turi pasirodyti. Tą akimirką jauti visos gyvūnijos laukimą kažko, kas nėra žinoma, bet tai turės būti labai gražus ir stebuklingas, visai kas kita nei šiandieninis gyvenimas. Tai labai paslaptinga valanda, ją tik reikia mokėti suprasti, o tai nedaugelis žmonių gali. Labai gaila, nes pasaulis pasidarytų geresnis ir laimingesnis, jei tik žmonės geriau vidurdienio valandą suprasti mokėtų.

Pynėjas, padėjęs savo darbą, pažvelgė į tolimą spindintį vandenį; jame atsispindėjo saulės spinduliai. Akimis jis stebėjo jos paviršių: ar tik vėjas neatneš vaizdų iš gilios senovės? Argi jis nepūtė šiandieną, vakar, argi jis nepūtė prieš daugelį tūkstančių metų? Pynėjas žvelgė į tolimą erdvę; svetimom tolymom akim. Jo rankos išmetė raštą, senovėje jau žinomą raštą. Jo sieloje pabudo nežinomas ilgesys.

— Ar matai, špice, kaip laivas plaukia ramiu ežero paviršiumi? Ar matai, kas jame sėdi? Ten tu ir aš. Tai iš medžio išskobtas laivas su pagalba deginančio akmens. Tai juk puikus luotas... Jame dar kažkas sėdi. Ar prisiminei jį, tą moterį su ilgais tamsiais plaukais? Tuomet mes trys vieni antriems priklausėmė. Dabar ji kažkur kitur. Šiame gyvenime aš nebuvau jos sutikęs, bet mano siela ilgisi jos. Tik mudu abu drauge palikome, ar ne, špicai? Ar tu matai, kaip jį lėtai laivą iria? Tu sėdėjai viduryje ir aš pyniau pintinę žuvims gaudyti. Anuomet aš tai mokėjau; aš pyniau tuos pačius raštus, tuomet tu turėjai daugiau papurusius plaukus, špice, ir buvai kiek didesnis.

Špicas glaudėsi prie savo šeimininko ir atrodė viską suprantąs, savaime aišku, atrodė, kad jis yra tos pačios nuomonės.

— Luotas plaukia pirmyn, dabar jį pagavo vandens srovė. Mes greitai būsime namie. Matai, ten, ant nedidelės plokštumos mūsų namas, dabar ten mokslininkai kasinėjasi. Jie mūsų nemato, o vienok dabar vidurdienis, o tai pusiaudienyje galima įžiūrėti. Tai gražus namas, jame tiek ramybės! Aplinkui miškai ir kalnai, saulė šildė nuogus sąnarius, taip buvo labai malonu gyventi, daug maloniau, kaip kad šiandieną. Vanduo lėtai skalauja luotą. Dabar kažkas iš namo mosuoja, mus šaukia...

Špicas atsistojęs ėmė neramiai dairytis.

— Bet ką jie šaukia? Taika prabėgo, špicai, jie rodo į girią, joje žiba ginklai. Tie, kurie ateina, visai kitaip atrodo. Jie turi žibančius kirvius ir skydus, o mes tik akmeninius ginklus naudojome. Tai naujieji laikai! Vidudienis jau praslinko... Nežiūrėk daugiau tenai, špicai, ten tik sugriauti mūsų namai. Bet mudu neišsiskyrėme, mudu drauge likome ir drauge mirėme, nes mudu buvome draugai.

Šunelis suurzgęs atsistojo priešais savo poną.

— Smūgis palietė tave, bet aš jį sulaikiau, špicai. Smūgis paveikė mane, bet tu savo kūnu uždengei mane. Mudu žuvome drauge, špicai. Tai senai buvo, mudu buvome laimingesni, kaip šiandien. Bet ir šiandien likome draugai ir vėl čia sugrįžome, čia mes anksčiau gyvenome, ar tai nereikšminga, špicai? Bet gerai, kad mudu drauge palikome, kaip kad seniau buvome. Dabar viskas dingsta, vidurdienio valanda praslinko, kaip ji prabėgo, kai mūsų namai suriauti liko.

Pynėjas ranka paglostė šunį ir vėl pradėjo pinti. Sustingęs ežeras gulėjo popiečio saulėje. Mėlyname ore sustingo Rigi ir Pilotas, už tolimųjų Berno kalnų spindėjo balta karūna, kaip prieš daugelį tūkstančių metų.

Krante archeologams pasidarė aišku:

— Surastas įdomus paviršius iš vystymosi naujojo bronzinio amžiaus. Jis išsivystė per užpuolimą, — sako vienas, — ypatingai daug randama durpinio šuns kaulų, canis familiaris palustris, kurį žmogaus draugu konstatuoti galima. Jis, matyti, čia rado galą drauge su primityviais gyventojais. Mažame plote didelis kultūrinis įvykis!...

— Girdi tu, špicai, ką jie pasakoja? — sako pynėjas savo šuniui, — tai didelis kultūrinis įvykis, sako jie, ir jie tai žino, nes jie pakankamai mokyti. Tai, be abejo, kultūrinis įvykis, bet mes, špicai, tai geriau žinome, mes dar daugiau žinome: tai stiprios draugystės istorija!

Vertė *Mykolis*

Rusai ir nerusai

Diplomatiniuose sluoksniuose kreipiamas dėmesys į kai kuriuos ženklus, kurie rodo Kremliaus posūkį į liberališkesnę nerusų tautų kultūros politiką Sovietuose.

Paskutiniu metu keliais atvejais Kremlius atsisakė savo senos laikysenos. Seniau kiekvienas nerusų kilmės veikėjas buvo vertinamas pagal tai, kaip jis buvo nusiteikęs rusų ir rusifikacijos atžvilgiu. Labiausiai buvo puolami tie, kurie kovojo dėl savo tautos nepriklausomybės Rusijoje.

Pirmas toks atvejis — tai kovo mėn. Mikojano kalba Erivanėj, Armenijos sostinėje. Toje kalboje jis palankiai atsiliepė apie 5 armenų vadus, kurie seniau buvo pasmerkti už "buržuazinį nacionalizmą".

Tačiau toji Mikojano kalbos vieta, kurioje jis pasisakė prieš tą Stalino laikų rusinimo politiką, kurios išdavoje pasmerkė Rafaelį Patkanijaną ir kitus Armenijos vadus, nebuvo atspausdinta centriniuose Rusijos laikraščiuose. Kitas atvejis dar įdomesnis. Buvo puolami rusai dėl ukrainiečių persekiojimo. Ta pačia proga buvo siūloma daugiau apdairumo smerkiant rusams nedraugiškus Ukrainos istorinius veikėjus.

Sovietų literatūros žurnale "Oktiabr" balandžio mėn. numeryje įdėtas generolo majoro Petro Veršigoros straipsnis, kuriame įrodinėjama, kad per ištisus šimtmečius rusai ir ukrainiečiai buvo "ginklo broliai".

Generolas Veršigora, žinomas rusų partizanų vadas II Pasaulinio karo metu, tame straipsnyje kritikuoja Ukrainos Mokslų Akademijos išleistą istorijos vadovėlį dėl jo nepatriotiškumo, nes ten nesą pasmerkti pikčiausi liaudies priešai — Vygodskis, Mazepa, Skoropadskis ir Petliūra. Ta istorija esanti "pasislėpusių buržuazinių nacionalistų darbas".

Sovietų istorijoje taip ir buvo pavaizduojami tie Ukrainos vadai. Dabar tačiau buvo pasmerktas tas gen. Veršigoros straipsnis, o to žurnalo, kuriame jis buvo įdėtas, redaktorius ir redaktoriaus pavaduotojas buvo pašalinti iš pareigų.

Šie įvykiai yra įdomūs, tačiau iš jų negalima daryti toliau siekiančių išvadų. Sovietai jau dažnai pagal reikalą keitė savo nusistatymą nerusų atžvilgiu. Jie tai daro pagal dienos politikos reikalavimus. Savaime aišku, kad rusų komunistų partija jokiu būdu neišsižadės vadovavimo visoms Sovietų pavergtoms tautoms. Todėl tokiais posūkiais tesiekiama bent laikinai pavergtuosiu suvedžioti. —*P.*

Čiurlionio ansamblis televizijoje

CLEVELAND, Ohio. — Ateinantį penktadienį, liepos 9 d., nuo 12-tos iki 1-mos valandos Chicagos laiku, Čiurlionio Ansamblis bus matomas ir girdimas per visas Amerikos Televizijos stotis.

Televiziją turintieji penktadienį turėtų pasiklausyti lietuviškų dainų ir puikios muzikos.

Rudenį Čiurlionio Ansamblis dainuos Naujienų vakare.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47 Th. Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Jei tenka kentėti nuo užkietėjusių

KORNŲ (nuospaudų)

ir nuotrynų, tai vartokite naują ir skubų skausmų naikintoją X-IT. Bonkutė kainuoja tik 75c. jūsų apylinkės drugštoryje.

Pirmieji parduodame
Pirmieji aptarnaujame
Pirmieji dalis parūpiname
PER 20 METŲ

CHAPIN MOTOR SALES, INC.

666 GREEN BAY ROAD
WInnetka 6-1188
WINNETKA
Klauskite
MR. DAVIS

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU

(MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

EXPERT UPHOLSTERING

Free estimates
All work guaranteed
1614 W. 18th Place
MOnroe 6-4655

Švariai, sąžiningai ir nebrangiai
TAISAU BATUS
Justinas LEONAUSKAS
4625 S. Marshfield Ave.
LAfayette 3-1209
Neseniai persikėliau iš Bridgeporto,
3343 S. Morgan.

STOP AND SEE US

No waiting — One hour service

BRAKE LINING

BOND Linings for 20% longer life as low as $18.95. Drum cut $1.00 each.

Free adjusting and wheel packing.
1 YEAR GUARANTEED
22 years of dependable service
Open to 6:00 P. M.

ART'S SCIENTIFIC BRAKE SHOP
4329 W. Addison SPring 7-5959
Open Saturday.

OLDS ROCEKTS

OVER 50
TO CHOOSE FROM

'51's—from	$ 895.00
'52's—from	$1395.00
'53's—from	$1895.00

Also all other makes, years and models.

One owner cars. Best selections. Lowest prices. GMAC Terms.

MAY MOTORS

Chicago's oldest OLDS Dealer.

7406 So. Halsted Street

PARAKEETS
and
SINGING CANARIES

- TROPICAL FISH
- WHITE MICE
- HAMSTERS

MOST MODERN IN CITY
ALL PET SUPPLIES

8703 Cottage Grove
STewart 3-9000

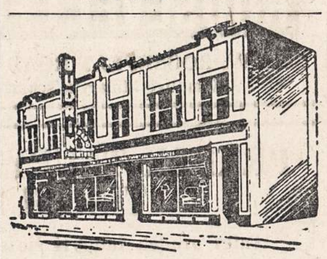

3241 So. Halsted Street
Tel. CAlumet 5-7237

Atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vak.
Sekmadieniais uždaryta.

Prekės geriausių Amerikos išdirbysčių. 42 metų prekyboje patyrimas. Pirkėjai sutaupo daug pinigų ir gauna geras prekes lengvais dalinais išmokėjimais.

Pirkėjai gaus premijas su kožnu pirkimu. Perkant 4 kambariams rakandus už $495.00, dykai atostogos į Miami Beach, Floridą. Pirmos rūšies hotelis ir valgis dykai vieną savaitę.

Perkant deimantinį žiedą, laikrodėlį, televiziją, šaldytuvą, skalbiamą mašiną, dulkių valytuvą, pečių, karpetą, air conditioning duodamos premijos.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama 25 metai iš WHFC stoties, 1450 kil., ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. Orkestras, dainininkai, rekordai.

Kviečiame Susipažinti

Aplankykite mūsų naujai pertvarkytas ir sumodernintas patalpas nuo liepos mėn. 3 dienos iki liepos 31 dienos

Mes pertvarkėme ir patobulinome įstaigos patalpas, kad būtų patogiau ir lengviau tvarkyti piniginius reikalus: padedant pinigus, imant paskolas ar kitus patarnavimus gaunant.

IŠMĖGINKITE SAVO LAIMĘ. Atsilankę tik į mūsų įstaigą galite laimėti $500.00 vertės Televizijos aparatą. Leidami užsiregistruokite, kad galėtumėt dalyvauti laimėjime, kuris bus liepos 17 dieną 1 valandą po pietų.

Atidarę naujai taupomąją sąskaitą liepos 3 d. iki liepos 31 d. laikotarpyje gaus sekančias dovanas: pasidėję į taupomąją sąskaitą $25.00 ar daugiau gaus dovanų "Ball-point" plunksnakotį; pasidėję $200.00 ar daugiau gaus dovaną — metalinę dokumentams sudėti dėžę su 2 raktais, didumas: 11½ x 5½"; pasidėję $500.00 ar daugiau gaus dovaną "PARKER 21" plunksnakočio ir pieštuko setą.

Kiekvieno taupytojo indėlis yra apdraustas $10,000.00 Federal Savings & Loan Insurance Corporation. 3% dividendai yra išmokami du kart į metus: sausio 31 d. ir liepos 31 dieną.

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

2555 W. 47th Street Chicago, Illinois LAfayette 3-1083

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 valandos dienos.

NOW! this Famous Thor Wringer Washer at a NEW LOW PRICE

MODEL NO. 489 FULL FAMILY SIZE

NEVER BEFORE SO MANY DELUXE FEATURES AT SUCH A LOW PRICE

$89.50

LIBERAL TERMS

- BIG CAPACITY—Holds full 8 lbs. dry clothes.
- PORCELAIN-ENAMELED TUB—Inside and out.
- EXCLUSIVE THOR AGITATOR—Gets clothes cleaner, faster.
- TARGET RELEASE SAFETY WRINGER—Adjustable pressure.
- DEPENDABLE MOTOR—Standard ¼ H.P., lifetime oiled.
- HEAVY DUTY MECHANISM—Gives years of trouble-free service.

OFFER LIMITED...COME IN TODAY!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

★

Dėl saulės užtemimo vos dantų netekau

Jau trys metai, kaip esame pažįstami su vienu Town of Lake apylinkės maždaug 80 metų seneliu. Su šiuo maloniu seneliu labai dažnai susitinkame ir pasikalbame įvairiais klausimais. Jis man papasakoja įvairius savo pergyvenimus. Ypač senelis noriai pasakoja pie kovas su lenkais dėl vienose "mainose" drauge su lenkais statytos bažnyčios. Dabar jau niekur nesikišąs. Gyvenąs iš gaunamos pašalpos. Kas dieną lankąs bažnytėlę. Nekenčia dypukų už tai, kad jie krikštija vaikus pagoniškais vardais. Esą, geriausia būtų krikštyti: Boleslovu, Stanislovu, Mečislovu, Vaclovu ir kitais katalikiškais vardais. O dabar, girdi, pridirbo įvairių: Balių, Stasių, Vacių, Mečių ir dar įvairiais Vytautais ir kitokiais krikštija. Esą, už tai ir Dievulis užpykęs ant lietuvių ir atidavęs visą Lietuvą maskoliams valdyti.

Senelio aiškinimui nemėgink priešintis, nes tuoj gauni atsakymą: "Tu per jaunas man aiškinti". Birželio 29 d. ir vėl su seneliu kalbamės. Prieš atsisveikinant patariu seneliui atsikelti anksti rytą, aprūkyti stiklą ir pasižiūrėti į būsimą saulės užtemimą. Senelis paklausia, iš kur aš galįs žinoti apie būsimą saulės užtemimą. Paaiškinu, kad esu apie tai laikraščiuose skaitęs. Dabar jau senelis galutinai užpyksta ir, pagriebęs iš kampo gana storą lazdą, pakiša panosėn ir prašo dar kartą pakartoti.

Jausdamas panosėje stiprų argumentą lazdą ir bijodamas netekti likusių dantų, pasižadu seneliui daugiau apie tai nekalbėti ir paprašau senelio nuomonės apie saulės užtemimą. Senelis trumpai ir drūtai paaiškina: "Apie Dievo galybę gali žinoti tik vienas šv. Tėvas. Jis tiems durniams ir yra pranešęs".

Nenorėdamas senelio erzinti sutikau su jo aiškinimu. Atsisveikinome, bet jau nelabai draugiškai. St.

Apie Humboldt Parką

Paskaičiusi birželio 30 dieną "Naujienose" apie "Humboldt Park Klubo išvyką" noriu ir aš paminėti savo įspūdžius apie šio klubo veikimą ir mūsų Jeffersono miškus. Galiu tikrai sakyti, kad per eilę metų domiuosi lietuvių gyvenimu ir veikimu mūsų kolonijoje, miesto šiaurėje, nuo savo jaunųjų dienų. Man teko daug pergyventi ryšium su šio klubo augimu.

Noriu pažymėti, kad Sp. Koresp. ar nežino (kuo aš netikiu) arba nutyli daug faktų, kurie, manau, yra žinomi nevienam šiauriečiui.

Šis Humboldt Parko Klubas buvo įkurtas Konstantino Kairio dideliu darbštumu ir noru. Išvažiavimai buvo gyvi, linksmi ir žmonių iš tolimų vietų lankomi. Klubas visuomet pasižymėjo vardu, darbu ir veikimu politikoje. Klubas gyvavo ir C. Kairis su Nortsaidiečių Choru vaišino ir linksmino visus. Humboldt Parko Klubo vardas garsėjo.

Dabar skaitau šią korespondenciją, keliančią atsiminimus apie mūsų miesto šiaurę ir Jeffersono miškus. Gaila, kad tas korespondentas iškeltinų dalykų neiškėlė.

Kadaise šiauriečių balsai, vadovaujami C. Kairio, skambėjo šios apylinkės miškuose. Ir dabar skambėtų "Skambumas, gražumas pavasarėlio", jei jis galėtų veikti. Bet C. Kairis jau baigė savo ryžtingą darbą lietuviams ne šiaip dėl ko, bet kad jau sveikata neleidžia. Bet tai nereiškia, kad, kalbant plačiau apie šį klubą ir ypač jo praeitį, derėtų nutylėti C. Kairio veiklą. Q. P.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

WICHITA, KANSAS.—Karvė Bossie, kuri priklauso L. E. Alexander, liepos 5 d. pagimdė tris veršiukus. Tai nepaprastai retas atsitikimas: pasitaiko vieną kartą iš 600,000 gimdymų.

ŽINIOS IŠ ANGLIJOS

Birželio įvykių minėjimas

LONDONAS. — Birželio 19 d. Lietuvių Namuose buvo surengtas tragiškų birželio įvykių minėjimas, į kurį, be londoniečių, atsilankė ir keletas aukštų svečių iš įvairių pasaulio kraštų. Minėjimą atidarė DBLS pirm. M. Bajorinas, kuris pasveikino susirinkusius ir nuoširdžiai padėkojo kongresmanui Kerstenui už jo palankumą lietuviams. Kalbėtojas pareiškė, kad londoniečiams yra didelė garbė turėti savo tarpe aukštąjį svetį, kuris pirmas pradėjo pasauliui garsinti mūsų tautos skriaudas.

Kongresmanas Kerstenas, lietuviškai pasveikinęs susirinkusius, tolimesnėje savo kalboje palietė lietuvių tautos kančias ir pareiškė viltį, kad žlugs komunizmas ir Lietuva vėl bus laisva.

S. Lozoraitis sveikino kongresmaną Kersteną ir visus minėjiman susirinkusius lietuvius, linkėdamas ištvermingos kovos už mūsų tautos reikalus.

Minėjimui pritaikintą paskaitą skaitė pulk. T. Vidugiris ir agrn. J. Lūža.

Neseniai atvykusi iš Lietuvos Liucija Puzinienė papasakojo būdingesnes sąlygas, kuriose dabar gyvena mūsų broliai ir sesės anapus geležinės uždangos. Tai gyvas naujas liudininkas iš ten, kur mūsų visų širdys ir mintys veda, ir viešnios pasakyti žodžiai ne vienam susirinkusių išspaudė ašarą.

L. Puzinienė iš Lietuvos atvyko į Prancūziją šių metų pradžioje, gyveno Kupiškio apylinkėje.

Meninę dalį atliko G. Stankūnienė ir solistas B. Povilavičius, pianinu akomponavo V. Mamaitis.

Į minėjimą buvo atsilankęs Amerikos Balso Europos korespondentas, kuris visą minėjimo eigą įrašė magnetofono juoston, ir programos dalis bus perduota radijo bangomis į Lietuvą.

Sukelk, Viešpatie karą, kryžiaus karą, laisvės karą...

Tai žodžiai iš S. Lauciaus sukurto scenos veikalo "Paskutinė Viltis", kurį birželio mėn. 26 ir 27 d. suvaidino "Londono Vaidila". Veikale pavaizduoti įvykiai vyksta okupuotoje Lietuvoje pokariniais metais, — tai ūkininkų prievarta varymas į kolchozus.

Vaidino: V. Šalčiūnas, M. Mineikienė, A. Liaudanskaitė, J. Baublys, V. Milvidas, A. Ragauskas, L. Apanavičius ir V. Zdanavičius. Režisavo P. Mašalaitis. Dekoracijos ir grimas dail. K. Dargio. Artistai roles atliko gerai, tiek sukurdami tinkamus tipus pagal veikalą, tiek santykiaudami kits su kitu. Tam tikros scenos tiek buvo natūralios ir stiprios, kad ne vienam žiūrovui gailesčio ašarą išspaudė.

Nelaimingas rytas

LONDONAS.—Birželio mėn. 26 d. ankstyvą rytą beskubantį į darbą P. Mašalaitį užkliudė sunkvežimis ir sunkiai sužeidė. Sužeistasis paguldytas Bethnal Green ligoninėje.

P. Mašalaitis yra Londono Vaidilos grupės vadovas ir paskutiniu metu režisavo S. Lauciaus scenos veikalą "Paskutinė Viltis". Sužeidimas įvyko premjeros pastatymo dieną ir teko atsigulti į ligoninę, o vaidiličiams be režisieriaus teko žengti į sceną.

Linkime geros sveikatos.

Sportininkų išvyka

Birželio mėn. 26 d. Londono lietuviai sportininkai turėjo išvyką į Nottinghamą, kur su vietos lietuvių sporto komanda "Nemunas" sužeidė keletą draugiškų rugtynių. Stalo teniso rungtynes laimėjo londoniečiai pasekme 5:1. Krepšinio rungtynės baigėsi 40:28 "Nemuno" naudai.

Šitoji išvyka, po kelių metų pertraukos, yra pirmas naujai persiorganizavusios Londono lietuvių sporto komandos pasirodymas.

—o—

Nuo š. m. liepos mėn. 3 d. Anglijoje panaikintas maisto normavimas ir visi produktai bus pardavinėjami laisvai. Maisto produktų atrodo jau yra pakankamai, tik kas svarbiausia, ar nepradės kilti kainos.

—o—

Škotijoje mirė J. Urbanavičius, sulaukęs 71 m. amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Lazdijų apylinkės ir Škotijoje išgyveno virš 50 metų.

Ilsėkis ramybėje.

"Europos Lietuvio" nr. 26 išėjo dvigubas ir jis yra skirtas Vasario 16 gimnazijos rėmėjams ir aukotojams. Iki šiol atskiru leidiniu ėjęs tos gimnazijos biuletenis šiuo kartu išleistas kaip "E. L." priedas. Jeigu tik susidarys lėšų, tai tokį priedą prie "E. L." žadama leisti kas trys mėnesiai, kuriame būtų skelbiami aukotojų sąrašai, apyskaitos ir k.

—o—

Birželio mėn. 26 d. "Londono Vaidilai" statant premjerą "Paskutinė Viltis", Londono skautai, pertraukų metu pravedė piniginę rinkliavą. Surinkta virš devynių svarų. Pinigai paskirti rengiamai skautų ir jaunimo stovyklai paremti. *V. Vytenietis*

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Chicagos Našlių, Našliukių ir pavienių pasilinksminimo klubo susirinkimas įvyks liepos 9 d., 8 val. vak., Vengeliausko svetainėje, 4500 South Talman Ave. —Sekr. A. Manos.

JUOZAPAS AGLYS
gyv. 913 No. Sacramento Ave.

Mirė 1954 m. liepos mėn. 5 dieną, 11:30 val. iš ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskrityje.

Paliko nuliūdę: žmona Vera, pagal tėvus Mackevičiūtė, sesuo Marijona Kairis, jos vyras iš West Frankfort, Ill. ir jų dvi dukterys ir du sūnūs; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai ir Chicago Flat Janitors Union, Local No. 1.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 6845 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, liepos 10 dieną, 10 valandą iš ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Juozapo Aglio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Sesuo, Švogeris ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. RE 7-8600.

JONAS PRIŠMONTAS
gyveno 5542 S. Throop St.
Tel.: EN 4-1835

Mirė 1954 m. liepos mėn. 6 dieną, 8:10 val. ryte.

Gimęs Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Jessie (tėvų pavardė Ruble); podukra Helen Savage, žentas Jonas, anūkės Marilyn ir Jean, gyv. Bond Brook, N. J., ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituanica Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 9 d. 8:30 valandą iš koplyčios bus lydimas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Prišmonto giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Podukra, Žentas, Anūkės ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

a. ✚ a.
MYKOLAS SKIRGAILO
gyv. 6218 S. Artesian Ave.
Tel.: RE 7-0618

Mirė 1954 m. liepos 6 dieną, 4 val. iš ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr., Babtų parapijoje, Gaižuvelių kaime.

Amerikoj išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Ona (pagal pirmą vyrą Simonavičienė), sūnus Povilas, marti Katherine; dvi dukterys: Joan Fibiger ir Jean Wade su vyru Martin, žentas Glen; 5 anūkai, 3 švogerkos: Bronė Zemitris, Viktorija Miller, gyv. New Yorke; Jieva Skirgailo su šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Chicagos Lietuvių Draugijai, Lietuvių Raudonosios Rožės Klubui ir Žemaičių Klubui Roselande.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 9 dieną, 8:30 val. iš koplyčios bus lydimas į Gimimo Panelės Švč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Mykolo Skirgailos giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Marti, Dukterys, Žentas, Anūkai ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel. RE 7-1213.

JOSEPH KNABAR
(KNABARNAKŠTAS)
6534 S. Rockwell St. GR 6-1928

Mirė 1954 m. liepos 7 d., 4 val. ryte. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Lygumų parapijoje, Fereikių kaime.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Barbora, tėvų pavardė Didžkalnaitė, brolis Petras Knaber, brolienė Frances ir jų šeima; kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Teisybės Mylėtojų Draugijai, Tėvų Marijonų Ben. 10 skyriui.

Kūnas pašarvotas Stepono C. Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th Street.

Laidotuvės įvyks liepos 10 d., 8:30 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Joseph Knabar giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Brolis, Brolienė ir kiti Giminės.

Kreiptis tel.: YA 7-3401.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4186 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 — Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

At LEE and MARGES
"Club Internationale" — 5306 So. Archer Avenue
REliance 5-3805
—: Featuring :—
BOB DUFFE—the singing organist and THE CLUB INTERNATIONALE ORCHESTRA. Sunday at 3:30
EDDIE WOJCIK—on WJJD. Featuring ED. ZIMA.
Wednesdays playing your favorite POLKA and POPULAR MUSIC.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų IŠPARDAVIMAS
$19.95 ir brangesnių.
MATTRESSES
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD — Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management — Mortgage Loans — Sales — Notary Public — Investment
Agents of ARCHER CURRENCY EXCHANGE — Checks Cashed — Money Orders

P. ABELKIS

PRAKEIKIMAS

Hirš Zarab-Abel su kitais išlipo iš laivo ir, pasiekęs naujo žemyno krantą, atsiklaupė, pasilenkęs kakta palietė žemę ir pabučiavo ją. Jo lūpos krutėjo, pražilusi barzda judėjo; žandai, apžėlę plaukais, virpėjo ir visa jo povyza buvo neįprasta čia stovintiesiems. Jie nesuprato šio žmogaus — žmogaus bučiuojančio žemę, kurią jie kasdien mindo.

Jis patsai taip pat jiems keistai atrodė. Nors buvo karščiausia diena ir saulė švietė, jis dėvėjo juodas kelnes ir ilgą tos pat spalvos švarką. Jo galva, iš veido spėjant, dar jauna, buvo pražilusi ir tik pati viršūnė pridengta juoda šmula kepuraite.

Veidas buvo skaistus ir be galo liūdnas. Stovintieji negalėjo suprasti jo pergyventų kančių, veido bruožuose jų išskaityti, ir todėl klausė vienas kitą:

— Ar nėra beprotis, per apsirikimą atvežtas į mūsų kraštą?

O Hirš Zarab-Abel visiems nesuprantamą kalbą šnibždėjo:

— Mošė, dėkui tau už pervedimą per vandenį, ugnį ir mirtį mane ir Sarą su vaikais, lyg visą Izraelį per Raudonąją jūrą. Aš esu tas patsai Izraelis, klajojąs tarp svetimų tautų. Dėkui tau, Abraome, Izaoke ir karaliau Dovyde, kurie gelbėjote mane nuo amžinųjų tamsybių, pragaro vartų, kuriuose aš stovėjau kas valandą ir Izraelio tautos priešai mane stūmė tamson prie mirusiųjų. Jahve, — jis iškėlė abi rankas viršum ir dar sykį kakta palietė žemę, — Tavo cherubimai Danielių saugojo nuo liūtų urve ir brolius degančioje krosny nuo liepsnos. Tu juos pasiuntei ir manęs gelbėti per tiek metų nuo mūsų tautos priešų ir Tavo ištikimą sūnų atvedei į šią palaimintą šalį. Todėl devynis kartus po devynis tegu būva pagarbintas Tavo vardas, o mano Viešpatie, o mano Jahve!

Jis atsikėlė, net nenubraukė nuo kaktos dulkių, ir nuėjo su kitais. Jo lagaminas, kaip ir visa jaunystė, buvo likęs ten, už vandenyno. Nebuvo ir muitininkams ko tikrinti: jis priėjęs išvertė kišenes, ir jį praleido valdininkai, traukydami pečiais iš keistuolio.

Ne, ne, jis nebuvo keistuolis, tik daug perkentęs gyvenime. Kai traukinys pašėlusiu greičiu ėmė jį nešti, jame atsirado nepaprastai malonus jausmas, kad už paros susitiks ištikimą Sarą, tiek iškentėjusią žmoną, kurią žiaurūs žmonės — ne, ne likimas, kaip dažnai mėgstame suversti nežinomybei kaltę — tiek metų buvo juodu perskyrę, ir ji jau du mėnesiai kaip šioje Jahvės palaimintoje šaly.

Jis pagalvojo, koksai bus meilus jųdviejų susitikimas. Ak, jis vėl pajus jos kūno šilumą, kvėpavimą, glamonės ir Abraomas laimins juodu pagal jo sandarą su Jahve ir juodu dar padaugins Izraelį...

Bet kažką keistą pajuto savy, lyg cherubimą, išvejantį pirmuosius tėvus iš palaimintosios žemės su ugnies kalaviju. Jis greit pasiėmė poterius, apsiautė pečius marška, apvyniojo rankas ir su didžiausiu nusižeminimu kamputy ėmė Dovydo psalmių žodžiais šauktis į Jahvę, garbinti Jį, o jo karšti maldos žodžiai galėjo sutirpdyti šio vežimo metalines sienas.

Toliau sėdėjęs žmogus, stebėjęs visą laiką Hirš, pasakė kaimynui:

— Tai bus rabinas!

Bet Hirš nebuvo. Anksčiau net pamaldus nebuvo ir retai užklysdavo į sinagogą. Tik jau didžiąją naktį, Naujųjų Metų šventėje, visad būdavo maldos namuose.

Atėjo mėginimo laikas, ir Izraelio trečdalį baisiose kančiose nušlavė nuo žemės paviršiaus. Hirš juto Abraomo globojančią ranką, kuri atvedė jį ir visą šeimą, nors atskirais keliais, į gyvenimą, į kitą kraštą. Kančių ir begalinio pažeminimo valandomis jis svarstydavo savo likimą, lygindavo su Jobo pavyzdžiu ir Izraelio praeitimi. Kančiose gimė tiesos supratimas. Jis pajuto dėkingumą Jahvei ir maldoje nusiraminimą. Ėmė jo nebesuprasti draugai ir visi dingo amžinybėje.

Traukinys nėrė, lyg ugnies žaltys, per dykumas. Jis nejuto greičio: jo gyvenime buvo jau tiek įvykių, tiek sykių žiūrėta mirčiai į akis, kad niekas žemiško Hirš nebedomino. Jis nei dieną, nei naktį nežiūrėjo pro langus. Juto, kad artėja prie Saros. Mintyse džiaugėsi jos paprastumu: buvo mažame miestelyje gimusi, religingai auklėta, tikra Izraelio duktė. Ji nepažino rafinuoto pasaulio: jos akiratis baigėsi ties turgavietės riba (kur motina turgaus dienomis pardavinėdavo iš statinės silkes) ir kaimynų kiemuose, į kuriuos nunešdavo žmonėms tėvo pataisytus jų batus.

Tokią jis ją paėmė, tokia naivute jis ir džiaugėsi. Dabar jis laukė tos valandos, kai ji stoty apkabins jo kaklą, kaip seniau būdavo jam grįžus, ir pasakys:

— Tu jau namie! Kaip aš džiaugiuosi, Hirš!

Bet stoty jos nebuvo: jį pasitiko svetimi žmonės.

Hirš Zarab-Abel buvo nuolaidus žmogus, kiekvienam įvykiui ieškodavo pateisinamų priežasčių. Ir dabar galvojo, gal Sara dabar yra darbe, neišleido jos eiti sutikti.

Kai jį parvežė į sesers namus, ir Sara, šaltai jį sutikusi, pasakė:

— Aš nenorėjau pusdienio gaišti: būčiau nustojusi trijų dolerių, o tu vistiek parvažiavai.

Nors Hirš ir vertino pinigą, bet šie žmonos pasakytieji žodžiai erškėčių spyglias smigo širdin. Jo Sara gimtojoje žemėje nebūtų taip pasielgusi. Po tiekos metų nesimatymo būtų metusi visus darbus ir bėgusi jo pasitikti. Jis nepažino savo Saros: ji buvo taip pasikeitusi šiame krašte, ir tai per du mėnesius. Kai vakare iš kambario ji leidosi apačion, jis paklausė:

— Sara, kur eini taip vėlai ir man nepasisakiusi

— Karčiamon, pas tavo seserį, ne pas svetimus.

— Gal šį pirmą vakarą neitumei: tiek laiko nesimatėme.

— Ką čia leisiva laiką be reikalo. Aš kas vakarą padedu prie baro svečius linksminti: tas patinka tavo seseriai.

Ji išėjo. Hirš pavartė piniginę, išmaujojo kišenes, bet jos buvo tuščios kaip Lozoriaus, gulėjusio prie brolio vartų. Jis dabar priklausė nuo sesers malonės ir žmonos uždarbio.

— Taip neturi būti, — pasakė patsai sau ir, sukrapštęs porai stiklų alaus, nulipo apačion.

Čią Sara jautiesi kaip namie. Vyrai, matyti, jai gerai pažįstami, būriu buvo ją apstoję: kiekvienas stengėsi su ja susidaužti stiklais, pagauti jos meilų žvilgsnį, paliesti minkštą kūną.

— Stiklą alaus, — pasakė seseriai, stovėjusiai už baro, ir padėjo pinigą.

— Gerk, — pasakė statydama stiklą ir pastumdama pinigą atgal.

— Aš moku ir paimk, — pasakė Hirš, — kitaip nepaliesiu alaus.

(Bus daugiau)

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

Ieškomas Vl. Vaidotas

kilęs iš Kauno apskr., Vilkijos parapijos, Jaučakių kaimo, atvykęs Amerikon prieš pirmą pasaulinį karą. Ieško Apolonė Cimermanienė, Boleslovo Vaidoto duktė. Patį Vaidotą arba jį pažįstančius prašome atsiliepti tokiu adresu: Mrs. P. Cimermanienė, 180 — 14th St., N. W., Portage La Prairie, Manitoba, CANADA.

Take advantage now of unusual service offer at special prices.

MOTOR—CHASSIS—TRANSMISSION
DIFFERENTIAL—RADIATORS—
FILTERS—OIL FILTERS—
BATTERIES

Rapid service by expert mechanics.

SIPLES SERVICE
Sheffield 2710
1—Indianapolis and Summer
2 Fayette and Bealle
HAMMOND, INDIANA

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Attention Golfers
VISIT IKE CHEVES, PRO.
BIG OAKS
GOLF SHOP
We fit you for your best game with clubs of the proper weight, length and flex.
Terms available.
6800 W. Gunnison Ave.
Phone: UNderhill 7-9220
Lessons by appointment.

135 bed general hospital in beautiful southern city has attractive vacancies for

GRADUATE REGISTERED NURSES
FOR GENERAL DUTY

- $225 PER MONTH SALARY
- 4 weeks paid vacation after 1 year
- Blue Cross and Many Benefits
- Located close to Gulf of Mexico

Write details of education and experience to:
DIRECTOR OF NURSING SERVICE
JOHN D. ARCHBOLD MEMORIAL HOSPITAL
THOMASVILLE, GEORGIA

STANDARD FEDERAL DIDELĖS INVESTACIJOS Į GARANTUOTAS VALDŽIOS VERTYBES PADARO JĄ SAUGIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA CHICAGOJE

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION AS OF JUNE 30, 1954

ASSETS		LIABILITIES	
Cash and U. S. Gov't. Bonds	$8,579,478.78	Members'	
U. S. Government Guaranteed Home Loans to Veterans	25,100,522.32	Savings Accounts	$36,826,721.81
Office Building, Vaults and Equipment	1.00	Reserves and Surplus	3,715,062.00
All Other Assets	12,551,942.04	Liabilities	5,690,160,33
TOTAL ASSETS	$46,231,944.14	TOTAL LIABILITIES	$46,231,944.14

Iš šio pareiškimo matome, kad beveik visi taupytojų padėti pinigai yra investuoti į garantuotas valstybės vertybes.

Kiekviena sąskaita Federal Savings and Loan Insurance Corporation apdrausta iki $10,000.00

MOKAME 3% METINIO DIVIDENDO

Pinigai padėti prieš liepos 12-tą neš dividendus nuo pirmos dienos.

TURTAS — $46,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 valandos po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

DIDŽIAUSIAS VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PASIRINKIMAS!

Laiku užsakėme ir jau gavome nepaprastai didelius kiekius naujausios mados vasarinių vyriškų drabužių.

Turime drabužių puikiausios medžiagos, įvairiausių spalvų, visokių išmierų ir vėliausių madų. Pas mus galite gauti eilučių, paltų, lietsargių, skrybėlių, batų, kojinių, marškinių, kelnių ir kitų reikmenų.

KALBAME LIETUVIŠKAI.

Kas negali visko iš karto užmokėt, duodame išmokėjimams.

Pirma negu pirksite vasarinius drabužius, užeikite pas mus, pasižiūrėkite ir pasiteiraukite.

H. SEIGAN
4622 So. Ashland Ave. Tel.: YArds 7-1272
CHICAGO 9, ILLINOIS
Krautuvė atdara kasdien, o sekmad. nuo 10 val. ryto iki 2:30 po pietų.

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
Rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. ORTOPEDIJA—
kaulų ir sąnarių ligos.
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
Išvyko atostogų.
Grįš liepos 12 dieną

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3, šeštadienį 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Atostogose iki rugpiūčio 5 d.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: penktad. 7 P. M. iki 8:30 P. M., kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

AR JIESKAI DARBO?
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEMYK SKILTIS
"REIKIA DARBININKU"
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas suzino tiktai per
NAUJIENAS

MIRĖ JUOZAS AGLYS - AGLINSKAS

Liepos 5 d. mirė Juozas Aglys - Aglinskas, seniesiems chicagiečiams plačiai žinomas spaudos platintojas. Bet dar labiau jis išgarsėjo kaipo juokingų nuotykių pasakotojas. Surinkus jo parašytus feljetonėlius bei šiaip humoristinio ir satyrinio pobūdžio aprašymus, susidarytų gana storoka knyga.

Velionis Aglinskas spaudoje pradėjo reikštis bene 1917 m. Kaip ir daugeliui kitų lietuvių, jam buvo lemta kurį laiką dirbti miškuose Wisconsin valstybėj. Kadangi dažnai miestuose sunkoka buvo gauti bet koks darbas, tai šimtai ir tūkstančiai jaunų vyrų važiavo į miškus kirsti medžių. Paprastai jie buvo tam tikrų agentų verbuojami ir siunčiami į šiaurę. Ten, miškuose, jie buvo apgyvendinami barakuose. Dirbti tekdavo gana sunkiai, bet pajėgesnieji vis dėlto ir tais laikais neblogai uždirbdavo.

Barakuose miško kirtėjai gaudavo guolį ir maistą. Visa tai parūpindavo kompanijos, kurios algas išmokėdamos, už tai iš uždarbio atskaitydavo. Algos būdavo išmokamos kartą per mėnesį. Gavę algas, miško darbininkai važiuodavo į artimiausį miestelį ir baliavodavo tol, kol su paskutiniu doleriu atsisveikindavo. "Nusibankrutijusį" miško kirtėją smuklės savininkas įmesdavo į savo automobilį ir nuveždavo į "kempę" (stovyklą), kur jis vėl per ištisą mėnesį sunkiai dirbdavo, kol uždirbdavo kelias dešimtis dolerių, kad paskui pas tą patį smuklininką galėtų per porą dienų prašvilpti.

Tai maždaug toks buvo miško darbininko tipas. Ir darbininkai, kurie dirbdavo miškuose, paprastai buvo vadinami "lumberdžekiais". Tokių lumberdžekių lietuvių tarpe buvo nemažai, ypač Rhinelanderio (Wis.) apylinkėse.

Štai kaip jausdavosi lumberdžekis, atvykęs į miestą pabaliavoti. Pirmą dieną jis būdavo tiek išdidus, kad pats net gėrimus neužsakydavo: liepdavo tai daryti jau baigusiam savo pinigus prabaliavoti bičiuliui. Fundydavo visiems, kas tik pasipainiojo smuklėje. Ir pono rolę vaidindavo tol, kol jo pinigai išsibaigdavo. Po to tykodavo, kad kitas užfundytų. O kai pinigų ir fundytojų nebelikdavo, tai reikėdavo grįžti atgal į "kempę".

Juozas Aglinskas parašė ilgoką rašinį, kurį jis pavadino "Lumberdžekiai". Tas rašinys buvo išspausdintas Naujienose ir susyk patraukė skaitytojų akį.

Gyvai, patraukliai ir juokingoje formoje Aglinskas pavaizdavo lumberdžekių kasdieninį gyvenimą bei jų išvykas į miestą, kur jie "visais garais" linksmindavosi, kol nelikdavo kišenėje nė cento.

Grįžęs iš "kempių" į Chicagą, velionis Aglinskas vis dažniau ir dažniau pradėjo rašinėti Naujienoms, pasirašydamas Gvaizdiku. Gyvenimas tada, kaip sakoma, kunkuliuote kunkuliavo. Nemaža dalis lietuvių užsikrėtė komunizmu. Jų tarpe atsirado durnelių, kurie ėmė skelbti, kad štai ryt ar poryt Amerikoj įvyks revoliucija ir komunistai paims valdžią į savo rankas.

Aglinskas griežtai nusistatė prieš visus tuos "revoliucionierius" ir be pasigailėjimo ėmė juos ryškinti: kiekvieną jų kvailą išsišokimą ir prasitarimą jis vykusiai pašiepė savo feljetonėliais bei satyriškais aprašymais. O medžiagos jis turėjo labai daug: tuo laiku Bridgeporto kolonijoje jis laikė "Žmonių Knygyną", kurį kasdien aplankydavo nemažas skaičius žmonių. Vieni ateidavo knygų nusipirkti, kiti — įvairių laikraščių. Iš tų savo kostumerių velionis Aglinskas tad ir prisirinkdavo visokios visokiausios medžiagos.

Pasitraukęs iš knygyno, Aglinskas ėmė verstis kitokiu užsiėmimu. Pagaliau jis ėmė dirbti kaipo dženitorius. Naujienoms jis vis dar parašydavo, nors ir rečiau. Mažiau laiko beturėdavo. Paliovė jis rašęs tik prieš kokius penkerius metus, kai jo sveikata ėmė šlubuoti. Išsivystė pas jį vadinamoji cukrinė liga. Teko pasiduoti operacijai ir atsisveikinti su viena koja. Bet ir operacija ligos nepašalino, sveikatos nebegrąžino. Ir štai jo jau nebetekome.

Su Aglinsko mirtimi iš Chicagos lietuvių tarpo pasišalino tikrai įdomi ir originali asmenybė. —k.

IT'S HERE!

CROWN "SPACE SAVER 30" 30" GAS RANGE with KING SIZE OVEN

Imagine an oven 24" wide, 14" high and 18" deep—easily accommodates 6 pies; 8 cakes; 12 loaves of bread. With all this capacity range takes only 30" wide floor space.

All deluxe equipment including electric lamp, electric clock and chime timer, four center-simmer fuel saving top burners, 3 inches of insulation around oven, slide-out drawer type broiler, oven heat control.

SOLTIS

HOME APPLIANCES & FURNITURE

2647 West 51st Street

HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

ALL MODELS ON DISPLAY

OUR INSTALLATION WILL PASS GAS CO. INSPECTION.

We conceal all pipes inside your walls and give you a

1-YEAR FREE SERVICE POLICY

Free Heating Counsel

Come in, write or phone us about your heating problems. Our expert heating engineers will gladly assist you in working out the most practical ant least costly solution! NO OBLIGATION!

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Rasta narkotikų mirusiojo kūne

Mirusiojo Montgomery Ward Thorne, milijonų paveldėtojo, smegenyse rasta narkotikų pėdsakų, tačiau nesą įrodymų, kad jis būtų buvęs nunuodytas. Teismo medicinos eksperto gydytojas Leon sako, jog jis turėsiąs dar studijuoti, kol nustatysiąs mirties priežastį. Tuo tarpu jis tiek tik galįs pasakyti, kad tai esąs "labai įtartinas dalykas".

Pirmą kartą šioje byloje stojusi liudyti mirusiojo motina Mrs. Marion Thorne, kuri atėjo liudyti rankoje laikydama ražančių, davė suprasti, kad gal būsiąs kas nors šantažavęs jos sūnų, jam grasinęs.

Milžiniškos bangos ežere

Antradienį vakare, kilus didžiulei audrai su lietumi, ėmė verstis milžiniškos bangos ežere. Jos buvusios net didesnės negu birželio 26 d., kada jos netikėtai užklupo žvejus bei besimaudančius ir 8 žmonės nuskendo Chicagos paplūdimiuose. Šį kartą bent 20 minučių prieš audrą pakraščių sargyba žvejus įspėjo, ir žmonių aukų nebuvo. Tik liūtys ir bangos pridarė materialinių nuostolių. Viena motorinė valtis ir laivas buvo išmesti ant kranto paplūdimin.

Vėjas ežero pakrašty buvo pasiekęs 68 mylias per valandą, o Midway aerodrome 45 mylias.

Pasiplėšikavo su žaisliniu revolveriu

20 m. amžiaus E. S. Gorman, 6233 N. Kirkwood, prisipažino surinkęs $3,000 apiplėšinėdamas pakeltinio traukinio stotis. Jis yra Marquette universiteto antrametis studentas.

Gorman sakosi apiplėšimui vartojęs žaislinį revolverį. Tą "darbą" varęs 6 mėnesius, keturis kartus padarydamas "haldapą". Pinigus išleidęs pirkti drabužiams ir lankydamas kabaretus, pasilinksminimo vietoves.

Iš skyrybinių rekordų

Manoma, kad Mrs. R. Becker, 35 m., 3736 W. Leland Ave., bus pasiekusi tam tikrą skyrybų rekordą. Ji iškėlė trečią skyrybinę bylą tam pačiam savo vyrui.

Ji skundžiasi, kad jos vyras, 36 m. Louis, kelto vairuotojas, pasižymįs "protiniu žiaurumu" — tuo pačiu, dėl ko ji laimėjo su juo jau dvejas pirmąsias skyrybas. Juodu turi 8 m. amžiaus dukterį Ina.

Juodu susituokė pirmą kartą 1944 m. liepos 1 d., o išsiskyrė 1950 m. gruodžio 30 d., vėl susituokė 1951 m. birželio 30 d. ir antru kartu išsiskyrė 1951 m. kovo 23 d., paskui vėl susituokė 1954 m. sausio 23 d.

Svarsto suimto kino likimą

Šiomis dienomis Evanstone buvo suimtas kinas kapitonas Hsuan Wei, kuris Amerikoje išėjo karinį mokslą, bet paskui atsisakė grįžti į Formozą į nacionalistinės Kinijos globą ir nebegrįžo į savo treniravimo vietą Quantico, Va. Nors Kinijos valdžiai paprašius Wei buvo suimtas, bet tuo tarpu atsisakoma jį grąžinti į Formozą kaip dezertyrą; tuo atveju jam grestų mirties bausmė. Wei yra paprašęs politinio pabėgėlio teisės pasilikti Amerikoje.

Valstybės departamentas, teisingumo departamentas ir vandens laivyno vadovybė dabar svarsto, kaip tarptautinės teisės atžvilgiu tinka čia pasielgti.

Esama ir sąžiningų žmonių

Ir šiandien Diogenas, tur būt, dienos metu turėtų vaikščioti su lempa ieškodamas padoraus žmogaus. Bet jis jį būtų radęs Englewoodo teismo salėje.

Tai Peter Cielak, 34 m., 4425 S. California, tavernos laikytojas, kuris buvo suareštuotas už šaudymą fejerverkų tuščiame sklype ties 4351 S. Kedzie. Nors policija prisipažino, kad ji tikrai nemačiusi, jog Cielak bus šovęs fejerverką, ir teisėjas pareiškė, jog Cielak gali neliudyti prieš save, bet Cielak atsakė: "Aš padariau negerai". — "Ar tamsta iššovei fejerverką?", paklausė teisėjas Morrisey. — "Na, aš taip manau".

Tada teisėjas nubaudė Cielaką $25 bauda, pridėdamas ir teismo išlaidas. Bet bausmės vykdymą suspendavo, sakydamas: "Tamsta esi doras žmogus".

V. Jakubėnas Grant Parko koncerte

Grant Parko koncerte liepos 14 d. bus pateikta Vlado Jakubėno baleto suita "Forest Festival". Baleto muzika pagrįsta lietuvių mitologija bei tautosaka, kompozitoriaus parašyta dar Lietuvoje.

Diriguos N. Malko. Bus tą dieną atlikta ir visa eilė kitų autorių kūrinių, jų tarpe Borodino ir Čaikovskio.

Liepos 16 d. bus pateikta koncerte Smetanos "Parduotosios nuotakos" uvertiūra, Bizet simfonija Nr. 1, Wagnerio "Die Meistersinger" operos ištraukos ir kt.

Grant Parko koncertai lankytojams teikiami nemokamai. Pradžia 8 v. v. Koncertai baigsis rugpiūčio 15 d.

Dainininkės KUBILIENĖS Radio Programa

Iš Stoties WOPA, 1490 kil.

SEKMADIENĮ 10 val. ryto

Visais reikalais prašom kreiptis į programos vedėją adresu:

Ona B. Kubilius

158 EAST ONTARIO ST.

CHICAGO 11, ILL.

Telef.: MO 4-2000

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Garsinkitės "N-nose"

TRUMPAI

— **Lietuvių Enciklopedijos** III tomas prenumeratoriams bus pradėtas siuntinėti apie liepos vidurį. Illinojaus valst. gyveną prenumeratoriai, pakeitusieji savo gyv. vietas, naujuosius adresus prašomi tuojau pranešti LE gen. atstovui Domui Velička, 7838 S. Green St., Chicago 20, Ill., tel. VIncennes 6-7624. Priimami ir nauji prenumeratoriai.

—**"Kalbos dalykų"** skyriui, redaguojamam dabartinio jo redaktoriaus, sukanka penkeri metai. Jis dienraštyje buvo pradėtas 1949 m. liepos 9 dieną.

— **Dr. O. Baliūnienė** ir **Dr. Zubrickas** yra lietuviai gydytojai Kankakee valstybinėje ligoninėje. Šiame Illinojaus apskrities mieste (per 25,000 gyventojų), ir apylinkėse gyvena apie 100 lietuvių šeimų, kurios nėra siejamos į krūvą organizacijos. Kai tie vietiniai lietuviai sužinojo, kad ligoninėje esama lietuvių gydytojų, Vasario Šešioliktosios proga buvo pas Dr. Baliūnienę atvykę prašyti jiems paskaitą paskaityti. Ją paskaitė tada A. Baliūnas. Į paskaitą buvo atsilankę apie 50 lietuvių, kurie graudinosi, girdėdami apie dabartines jų bei jų tėvų žemės kančias.

— **Adomas Rumša** ir **Valerija Ragauskaitė,** abu iš Chicagos, pereitą savaitgalį sukūrė šeimos židinį. Jaunosios teta Grasilda Šliupienė - Kartanienė suruošė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo apie 50 jaunųjų giminių ir draugų.

— **Vincas Vitkus** su žmona liepos 3 d. atlankė tautosakininką Juozą Būgą Oak Forest ligoninėje. Lietuvoje V. Vitkus yra buvęs aukštas valdžios pareigūnas.

— **Mokyt. Juozas Mažeika,** 1508 Henderson St., aplankė Juozą Būgą Oak Forest ligoninėje. Taip pat Balys Girčys, 3935 S. Rockwell St., ir Jonas Daškevičius, 3258 S. Emerald Ave.

— **Povilas Tautvaišas** "Chess Life" redakcijos paprašytas išanalizuoti ir patiekti komentarus šachmatų partijos tarp amerikiečio R. Byrne ir ruso A. Kotov. Ši partija, kaip pastebi "Chess Life" redaktorius, yra įdomiausia iš Amerikos ir Rusijos šachmatininkų susitikimo New Yorke.

— **Meno istorikas Ignas Šlapelis** porai savaičių išvyko į paežerę atostogų. Žada pasidaryti keletą škicų ir pailsėti.

— **Juozas** ir **Uršulė Žukauskai,** kurie turi gražų ūkį Palos Heights, Ill., rugpiūčio 1 d. rengia šaunų piūties pobūvį savo dvare. Sukvies daug svečių.

— **Mr. ir Mrs. Balzekas Jr.** statosi labai gražią devynių kambarių rezidenciją Beverly Hills, prie 90th ir Oakley Ave. Bruno Shukis Jr. yra generalis kontraktorius. Pamatysime, ar Stanley Balzeko Sr. ar Jr. bus gražesnė reizdencija. Aš iš anksto galiu pasakyti, kad bus abi gražios, priklausančios dviem iš Chicagos lietuvių turtingųjų šeimų. (W. B. S.)

— **Architektas Jonas Mulokas** pagamino įdomų lietuviško kryžiaus projektą p. p. Miliauskams. Kryžius bus pastatytas Miliauskų naujosios rezidencijos kieme prie 111-tos ir Harlem Ave., Worth, Ill. (m.)

Budriko radijo valanda

Kiekvieną ketvirtadienį iš radijo stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. skamba lietuviškos dainos ir gera muizka, kurių tikrai yra malonu pasiklausyti.

Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizi- Chicagoje, 3241 S. Halsted St. jų ir auksinių daiktų krautuvė Pasiklausykite. K.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GREITAM PIRKIMUI

Parduodamas naujas mūrinis 4 šviesių kambarių bungalow. Namas 3 metų senumo. Automatiškas šildymas alyva. Nedideli taksai. Galima greitai užimti. 57-toj gatvėj už Pulaski Road. Visa kaina tik $13,900.
Jei nori gražiai gyventi naujame name, nedelsdamas skambink man.

P. LEONAS

F. H. HALVORSEN CO.
REAL ESTATE

3145 W. 63rd Street

HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

Tarpininkaujame perkant ir parduodant namus, biznius ir kt. nuosavybes. Parūpiname paskolas, visų rūšių apdraudas ir sutvarkome bei notarizuojame klijentams nemokamai nuosavybės dokumentus.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. PRospect 6-7238
RE 7-7321 (vak.) WA 5-5699 (vak.)

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

$200 ĮMOKĖTI, $20 MĖNESIUI
Lemonte, tik 20 mylių nuo Chicagos, ant Archer Ave., prie 131-mos gatvės, parduodami žemės sklypai, nuo 1 akro iki 20 akrų. Gražūs ąžuolynai ir prie autobusų susisiekimo. Gera žemė ūkininkauti ir namams statyti. Apžiūrėti šeštadienį ir sekmadienį visą dieną. Pardavėjas lietuvis Mr. Songaila, LAfayette 3-3500. 4106 S. Francisco Ave., Chicago, Ill.

BRIGHTON Parke, tik pusė bloko nuo lietuviškos bažnyčios ir mokyklos, parduodamas 2 aukštų, 2 butų mūrinis namas. Centrinis šildymas, gražus beismontas, didelė pastogė. 2 automobilių mūr. garažas. Kaina $19,000.

Prie 68th ir Justine, gražioje vietoje, savininkas priverstas parduoti pajamų nuosavybę: 5 kambarių bungalow su centriniu šildymu, beismontu ir pastoge, ir 2 butų po 4 kambarius medinį namą. Mėnesinės pajamos $150. Pardavimo kaina $11,000.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 West 51st Street
Tel.: PRospect 6-7238

CICERO—6 kambarių mūrinis Georgian. Čerpių maudynės, alyvos šiluma, 2 karų garažas. Netoli susisiekimo ir mokyklų.
1225 SOUTH 59th AVE.

PIGIAI parduodamas kampinis biznio namas su sale, gyvenamu butu (antrame aukšte) ir garažu. Namo adresas 2259 W. Cermak Rd. Dėl sąlygų kreiptis kasdien po 4 valandos popiet adresu 3412 So. Lowe Ave. Telefonas FR 6-4087.

NAŠLĖ parduoda greitai mūrinį 2-jų aukštų namą, 3-4-6 kambariai. Garo stokeriu apšildomas, 2 automobilių garažas. Arti 79-tos ir Emerald Ave. Bažnyčios ir mokyklos. Apžiūrėti susitarus šeštadienį, sekmadienį. Tuojau galima užimti. Įkainuotas $16,000. Skambinkite Cicero, TOwnhall 3-3586

PARDUODAMAS arba mainomas 5 kambarių moderniškas namas su 12 akrų žemės. 100 mylių nuo Chicagos. Šaukti po 7 val. vakaro VIctory 2-1138

GREITAM pardavimui, 6 butų medinis, apkaltas namas, 4541 So. Hermitage Ave. Yra maudynės. Pajamų $150 į mėnesį be savininko buto. Parduodamas už $12,900. Įmokėti $3,500. Šaukti HE 4-2012 arba YA 7-2895.

5 KAMBARIŲ mūrinis bungalow, gerame stovyje, šildomas, su pastoge, uždengtu prieangiu; plytelėmis dengta virtuvė, maudynė. Nuo sienos iki sienos kilimai. Apšildomas dujomis. 2 automobilių garažas. 6114 N. Mason.

BERWYN. 5 kambarių mūrinis bungalow. Šoninis įvažiavimas. Apšildymas dujomis. Labai gerame stovyje.
6833 West 30th Street

CAMP RICHARDS
A CAMP OF DISTINCTION
FOR BOYS, 8—15
Holy Mass Daily—Large Property on Lake Beaulah — Spacious Campus — Modern, Fireproof Buildings — New Gymnasium—Experienced Staff under Supervision of Divine World Missionaries — Professional Coaching.
Located near East Troy, Wis. (only 95 miles from Chicago), near junction of Highway 20 and 15.
For descriptive folder, call ROgers Park 4-0150 between 8 A. M. and 8 P. M., or write to Rev. Registrar, Camp Richards, East Troy, Wisconsin

Skaitykite "N-nas"

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

METALO DARBININKŲ
Kiek patyrusių prie pagražinančio (ornamental) vario darbo, taip pat ir kitų metalų. Galinčių dirbti kiek prie "soldering, welding, brazing".
VISTA MANUFACTURING CO.
2358 West Ogden Ave.

BUTCHERS
BEEF BONERS
Reikia kiek patyrimo arba išmokysime jus darbo.
Geras atlyginimas
Nuolatinis darbas.
3725 SO. HALSTED ST.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA senesnio amžiaus moteris arba vyras indų plovimui, vakarais nuo 5 iki 10 val. Kreiptis 3320 So. Halsted St., valgykloje.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

97 AKRŲ farma Wisconsine, skersai upės nuo Mauston miestelio. 4 kambarių namas ir kiti pastatai. Šiltas ir šaltas vanduo. Yra vaisinių medžių. Parduodama pigiai suinteresuotam asmeniui. Taip pat mainysime į namą Chicagoje. Priežastis pardavimo —senatvė.
Frank Rackas, Mauston, Wis.

180 AKRŲ ūkis. Mašinoms pastogė, klojimai, garažas; šešių kambarių namas, geras šulinys. Apie 20 obelių; gera vieta medžiojimui, žuvavimui. 16 mylių į šiaurę nuo Wisconsin slėnių. George Snider, 917 Carolina St., Waukesha, Wisconsin. Phone 2-3042.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

SAUGATUCK, MICH.
3 DALINAI furnišiuoti, apšildomi katedžiai. Gali būti išnuomoti ištisiems metams arba tiktai vasarą savaitėmis, arti Lake Michigan, 135 mylios nuo Chicagos. Mrs. Kazin, 10840 S. Vernon. WAterfall 8-1247 ar Twin Gables Hotel, Saugatuck, Mich.

4 KAMBARIAI be baldų. Užpakalyje užeiga-taverna. 1635 W. 35th Street.

IŠNUOMOJAMAS gražus kambarys su maistu. Galima naudotis visais kambariais. Kreiptis po 5 val. popiet 5216 S. Hermitage Ave., 1 aukštas.

NAŠLĖ lietuvė išnuomoja 3 apstatytus kambarius 2 suaugusiems dirbantiems vyrams. 1620 N. Marshfield Ave.

DYKAI NUOMA DALINAI APSTATYTAM RŪSY BUTE SENESNIO AMŽIAUS PORAI. Moters prižiūrėjimui invalido, vyro dalinam namų užlaikymui.

SHeldrake 3-4878

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA — degtinė, alus. Modernūs gyvenimui kambariai. Viskas už $15,000. Lengvos išmokėjimo sąlygos, ar mainoma į nuosavybę Chicagoje. C. J. Baumel, Wisconsin Rapids, Wis.

GROSERNĖ ir mėsos krautuvė. Seniai įsteigtas biznis. Daro $1,500 apyvartos į savaitę. 5 kambarių butas. Kaina $6,500. 1855 West 63rd St.

PARDUODAMAS restoranas dėl ligos. Pilna kaina $2,700 arba geriausias pasiūlymas. 3475 Archer Ave.

PARDUODAMA likerių krautuvė su baru. Gerai veikianti biznio įstaiga per 20 metų. Parduodama su namu ar be namo. 7 didelių kambarių apartmentas su alyva, šildomas. 2 karų garažas. Šaukite nuo 10 val. iki 4 val. po pietų RE 7-3728.

GERA PROGA SIUVĖJAMS
Parduodama rūbų siuvimo ir valymo dirbtuvė. Biznis išdirbtas per 35 metus. Tel.: PLaza 2-3861.

TAVERNA
53-čios ir Hermitage apylinkėje. Yra apartmentas užpakalyje ir 6 kambarių apartmentas 2-me aukšte, be to, atskiras 2 butų medinis katedžius. Savininkas išeina pensijon. Telefonuokit Mr. Gilotti, HUdson 8-2003.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

IŠNUOMOJAMA vasarvietė East Loon Lake, 50 mylių nuo Chicagos. Penkių kambarių katedžiai frontu į ežerą. Patogumai—laivai. Tel. ES 8-7621.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave GRovehill 6-4177

for fun and sports
SILVER SPUR RANCH
ALL EXPENSE VACATION, including meals, lodging, RIDING DAILY, archery, tennis, swimming in a BEAUTIFUL PRIVATE LAKE, fishing, boating, orchestra dancing, square dancing, volleyball, softball, basketball, etc. FREE INSTRUCTION in all of the above activities. ONE WEEK, NO EXTRAS, $65 FOR YOUNG PEOPLE 18 to 40. Ideal clientele.
OPEN JUNE 20th.
We Provide Free Transportation to catholic church.
SILVER SPUR RANCH
GREESHAM, WISCONSIN